

SPRAWOZDANIE

c. k.

GIMNAZYUM TARNOPOLSKIEGO

za rok szkolny

1880.

TARNOPOL.

W DRUKARNI PODOLSKIEJ

pod zarządem J. Harasimowicza.

NAKŁADEM C. K. GIMNAZYUM W TARNOPOLU.

1880.

103743 II

1880

Treść.

Słowniczek do Kochanowskiego Trenów i Odprawy posłów greckich. — Napisał Antoni Szumacher zastępca nauczyciela	I
Część administracyjna, przez Dyrektora	19

Biblioteka Jagiellońska

1002681960

SŁOWNICZEK

DO

KOCHANOWSKIEGO

Trenów i Odprawy posłów greckich

NAPISAL

ANTONI SCHUMACHER.

- A.* 1) nawet, Tr. XIII. 8, 2; albowiem, Tr. IV. 11, XII. 3.
abo, albo, którego Kochanowski rzadko używa.
baczenie, 1) zastanawianie się nad istotą rzeczy, cechujące roztropnego męża, ztąd roztropność, rozsądek; *człowiek z baczeniem*; Tr. XIX, 151. człowiek rozsądny, roztropny, *lecz i to człowiek małego baczenia, który* . . . Odp. 24. nierozsądny, 2) opamiętanie, zastanawianie, przytomność umysłu; Tr. XI, 16, XIX, 108.
barziej; Tr. III, 2, XII, 1, 2. Odp. 124, stopień wyższy od przysłówka *barzo*, (dziś *bardzo*), którego jeszcze Naruszewicz używa.
bawić, łudzić: Sen, ludzkie myśli tym i owym bawi; Tr. XVI, 7. (Por. Koch. P. II, 4. Czy mię sen bawi? Januszowski, Oksza St. Orzechowskiego u Turow., str. 9, tą nadzieją będzie nas bawił Turczyn tak długo, póki będzie mógł.
bić, zabić (na ofiarę). Odpr. 555.
biedny, nędzny, nieszczęśliwy: starość. Tr. XV, 24.
bląd, obład, obłąkanie. Tr. XVI. 8.
bość, dolegać do żywego, dotykać. Tr. XVI, 36. XVII, 44.
brak, (*brakować*, wybierać z pomiędzy czego), przebieranie, wybór. *bez braku*, Tr. XI, 8; bez wyboru, bez różnicy, bez wyjątku, zarówno.
bretecska, Tr. XVII, 16, (zdrob. od breła), bryłeczka, grudka (ziemi).
budowny, pięknie zbudowany, zabudowany, wspaniały: Rzym Tr. XVI. 22. (Koch. Pieś. I, 13. Sat. 71. Ps. 49, 30, 79, 27. Zamki. Wtarg. do M. wsi, Feków, klon. Flis. 345. Toruń).
burkowy, brukowy, hałasujący, dowodzący, junacki: biesiada. Odp. 216.

- by*, 1) jeśliby, gdyby: by był Bóg chciał. Tr. IV, 12. Odp. 252, 270.
 2) chociażby. Tr. XIX, 53, 89. 3) oby. Odp. 68.
- ć*, (albo *ci*, jeżeli wyraz, do którego ta partykuła się przyczepia, na spółgłoskę się kończy). 1) Takie właśnie się mej namilszej Orszuli dostało. Tr. V, 9. 2) zaiste, zaprawdę: Nigdyćby ona była bez wielkiej żałości mojej umrzeć nie mogła. Tr. IV, 5, XXIII, 14. 3) przecież: Nie jać onej, ale mnie ona płakać miała. Tr. XIII, 20, XIX, 13, XIX, 51. Odp. 116. wedle *chęci*. Tr. XIX, 128, po myśli.
- chocia*, Tr. XVIII, 24. (dziś chociaż), bardzo często u Kochanowskiego.
- choroba*, Tr. XXII, 24, (o chorobie duszy) zmartwienie, strapienie.
- chowac się*, Tr. XIX, 77. zachować się, oszczędzić się. (Koch. Pieś. I, 30. Chowaj się na czasy fortunniejsze), w *ciele* być. Tr. XIX, 76; żyć na ziemi, (w przeciw. do życia pozagrobowego). (Kochan. Gof. III, 71. Będąc w tem śmiertelnem ciele, śmiertelnej broni nam gwoli dobywał. Groch. Św. Cecyl. Dar to twój (Chrystusowy), w ciele żywot anielski prowadzić).
- cieszyć*, Odp. 127, rozweselać, radość sprawiać.
- ciężki*, sc. do zniesienia, nieznośny: Proserpina. Tr. II, 10. żałość. Tr. X, 14. troska. Tr. XVII, 30. lekarstwo. Tr. XVII, 46. Boska ręka. Tr. XVIII, 19. sieroctwo. Tr. XIX, 94. ubóstwo. Odp. 142. W tém samém znaczeniu *ciężkość*. Tr. IV, 6.
- cny*, zacny, czcigodny: Antenór, Odp. 31.
- coraz*, raz po raz, nieustannie, bez przerwy. Tr. I, 12. Odp. 355.
- czarnaawy*, czarniawy, nieco czarny: skrzydła. Tr. XIX, 4. (Koch. Gof. IX, 15. XIV, 1, 39. XV, 33).
- za czasu*, Odp. 314. zawczasu.
- człowieczeństwo*, człowiecze, czyli ludzkie przyrodzenie, stan człowieczy, ciało człowiecze, człowiek. Tr. XIX, 54.
- czuć*, Odp. 544. czuwać. ...
 czuć o sobie. Odp. 16. chodził koło siebie, zabiegać.
 czuć o czem. Odp. 470. strzec czego pilnie.
- czynić*, walczyć, walkę staczać. Odp. 58.
- dać*, 1) wyrządzić: szkodę. Tr. XVII, 20, 2) zdarzyć, sprawić: Tam cię ujrzę, da Pan Bóg, (jeśli Pan Bóg zdarzy, dozwoli. 3) utracić: duszę. Tr. XVII, 4. (życie utracić, umrzeć).
- dawny*, w dawnych wiekach, czasach żyjący: Sybilla. Tr. XIX, 90.
- na dniu*, Odp. 568. nad ranem.
- dobrze*, dobro: rzeczypospolitej. Odp. 35.
- dobrowolny*, powolny, dający się łatwo powodować: dziecię. Tr. XII. 10.

- dobry*, 1) swobodny, wesoły: *myśl*, wesołość. Tr. II, 20, XIX, 72. Odp. 91. (i bardzo często w Pieśniach). 2) mężny: serce. Tr. VI, 22. 3) nieprzymuszony, dobrowolny: *po dobrej woli*. Tr. XIX, 114. dobrowolnie.
- dobrze*, nawet. Tr. XIX, 89. (Kochan. Pieś. II, 13. byś dobrze Sybillę laty przerównała. Ps. 23, 9. By dobrze stała śmierć tuż przedemną, bać się nie będę, bo Pan mój ze mną. Szachy 492: Komu Bóg jeszcze nie obiecał śmierci, by dobrze skonał, z grobu się wywierci. Koch. Gof. XIII. 41. Nie chcę odstępować rzeczy zaczętych, choćbym też dobrze umrzeć zaraz miała).
- dojść*, Tr. XIX, 62. dostąpić czego, doznać, dokonać, koniec położyć: *dokonajcie jej* (Nioby) *biednej starości*. Tr. XIV, 24. (położcie koniec jej nieszczęśliwemu życiu na starość).
- dopiero*, Tr. V, 4. dopiero.
- doprowadzić*, Tr. VI, 13. aż do pewnego kresu przyprowadzić, zaprowadzić, poprowadzić.
- dordzałość*, (*dordzeć*, dojrzeć, stać się dojrzałym), dojrzałość. Tr. II, 12. (Por. Tr. IV, 3. owoc niedordzały).
- dostać się*, 1) przydarzyć się: Takie się mej namilszej Orszuli dostało. Tr. V, 9. 2) dojrzeć. Tr. XIX, 14. (Kochan. P. I, 25. grona dostałe. I, 30. kłos dostały. Ps. św. J. 6. Żyto się w polu dostawa). (P. słowo: stać się).
- dosyt*, Tr. IX, 12. nasycenie się należyte, dostatek, obfitość.
- dowcip*, Tr. II, 13. geniusz, talent poetycki.
- dowiaść się o czym*, Tr. II, 15. dopytywać się, badać, zastanawiać się nad czém.
- doznać*, gruntownie poznać, przekonać się: W potrzebie mówią, doznać przyjaciela. Odp. 46. Tr. XIX, 44, 48, 79. (Koch. Sat. 95. Gdy ludzie doznają, że Polacy przodków swych barzo zostawają. Zuz. Tej paniej niecnoty doznajcie).
- duch*, dech, tchnienie. Tr. V, 11. VI, 6.
- dusza*, 1) władza życia, żywot, życie. Tr. XIV, 18. 2) Stworzenie duszą obdarzone, człowiek. osoba: Jedną maluczką duszą tak wiele ubyło. Tr. VIII, 4. (Szym. Siel. III, 54. Dwoje tylko lepszych dusz (Deukaliona i Pyrhę) Bóg przy zdrowiu zachował. Klon. Flis. 273. I lepiej tobie lichtować (ujmować ciężaru statkowi) na suszy, zaszedszy na kierz bezpieczniej tak duszy (człowiekowi, flisowi). Koch. Gof. VI, 88. Nie była z nią tam natenczas żadna dusza żywa).
- dzielność*, przymiot, zaleta. Dedyk. Tr. XII, 21.

- dziewka*, 1) dziewczyna. 2) córka. Dedyk. Tr. I, 6. VII, 11. XV, 11. XIX, 19. 45, 50, 81, 101, 117. Odp. 553.
- dziwować komu*, Tr. IV, 17. mieć za złe. (Groch. II, 39. Nie racz mi starosto dziwować).
- dźwięk*, Odp. 264. wrzawa.
- folgować*, stosować się, mieć wzgląd, poddawać się: prawu powszechnemu. Tr. XIX, 133.
- fraszka*, 1) drobnostka, bagatela, rzecz marna, niepożyteczna. Tr. IX, 7. XI, 1. 2) drobny, żartobliwy, wiersz. Tr. II, 7.
- fuk*, (*fukać*, łajać), fukanie, łajanie, strofowanie w gniewie. Tr. XIX, 59. na *gardle* usieść. Odp. 420. zabić. (Koch. Gof. VI, 52. Ja bić się z nim będę tak długo, aż mu na gardle usiędę. (Podobnie Kocha. Ps. 54, 6. gardła zbawić. 59, 5. na gardło czyhać).
- gieżteczko*, (zdrobniałe od *gzło*), koszulka. Tr. VIII, 15. XIX, 9.
- gładki*, piękny, przyjemny: twarz. Odp. 426. bok 521.
- głos*, słowa. Tr. VI, 20. *w głos*, głośno. Odp. 1.
- głupi rozum*, Tr. XV, 10. nierozsądek.
- gotować się za kim*, Tr. III, 11. wybierać się za kim, podążyć.
- grof*, Odp. 174. graf, hrabia.
- grześć*, chować umarłego, pogrzebać: dziatki. Tr. IX, 63.
- gwałtem*, 1) gwałtownie, z całej siły. Tr. I, 20. 2) przemocą. Tr. XIX, 97.
- gwoli*, p. kwoli.
- harda myśl*, Tr. XV, 25. p. wyraz: myśl.
- hołdować*, obawiać się: strachom. Tr. IX, 6.
- i*, a, Tr. XIX, 144.
- stać za *jaje*, (nie stać za jaje). Tr. XVI, 16. za nie być mianym, uważanym, (Hier. Morsztyn, Świat, rozkosz: Nie stoją obadwa za jaje).
- jako*, Tr. XIX, 112. niejako.
- jaśnie*, Tr. XVII, 5. jasno.
- jasny*, oczywisty, widoczny: krzywda. Odp. 420.
- java*, czuwanie, (przez sen), używa się prawie zawsze z przymkiem na: *na jawi*, na jawie, t. j. nie we śnie (przebudziwszy się). Tr. XIII, 7. XVI, 8. XIX, 158. (Kochan. Gof. VI, 65. Płacze we śnie i na jawi).
- jawnie*, Tr. I, 19. otwarcie, nie pokątnie, nie kryjomo.
- jedno*, Tr. II, 28. *jeno*, Tr. III, 11. IX, 16. Odp. 133. tylko.
- jeśli*, czy. Tr. XIX, 158. Odp. 174, 287.
- karmia*, pokarm, jadło. Tr. XII, 11. (Ps. 42, 9. Łzy moja karma).
- karny*, w karności będący, posłuszny, ulegający: dziecię. Tr. XII, 5.
- kaźń*, kara. Tr. XV, 25. XVIII, 12.

- kmyśli*, podług myśli. Odp. 125, 379.
- kochanie*, kochana osoba: *kochanie ojcowe*. Tr. XIII, 17. ukochane dziecię ojca. (Groch. u Turow. I, 144. Oszukała nas zmarłych ksieni, uwiódłszy nam kochanie nasze (Zamojskiego) do swych cieni.
- kościane okno*, Tr. XVI, 6. rogowa brama, z której wychodzą sny prawdziwe. (Koch. Pieś. 15. wrota kościane IV, 21. wrota rogowe).
- krasny*, piękny: mowa. Odp. 360.
- krom*, bez. Odp. 65. (Koch. Ps. 66, 47).
- w *ksęgi*, żądzą ująć. Odp. 456, w klubę, w ryzę, zapanować nad nią.
- kryjomy*, kryjomo umieszczony, ukryty: gniazdo. Tr. I, 9. (Koch. Gof. X, 31. dół kryjomy).
- krzyw*, (przec. praw), zły, niesprawiedliwy, winny. Tr. IX, 8. Odp. 172. (Sat. 244).
- krzywda*, bezprawie komu wyrządzone, niesprawiedliwość. Tr. II, 21.
- ksieni*, pani, władczyni: ksieni znikomych cieni. Tr. II, 22. (o Proserpinie).
- ku*, w: *ku latu*, Odp. 259. w lecie.
- leda*, lada. Tr. XIX, 95. (o zwątleniu brzmienia samogłosek p. Mał. gramat. hist. porów. Tom I, §. 77 pod koniec).
- ledwie*, ledwie, Tr. I, 14. XVII, 3, 27.
- lekce szacować*, lekceważyć, za nic prawie mieć: żałość. Tr. XIV, 14. (Koch. Pieś. I, 26. Lekce szacujemy przyjaźń).
- lekki*, 1) nie wiele wart: rymy. Tr. II, 2. 2) dziecinny: sen. Tr. XI, 13.
- letniczek*, (zdrob. od letnik), letnia sukienka, osobl. kobieca. Tr. VII, 8.
- lichy*, słaby, mizerny, nie wiele wart: słowiczek. Tr. I, 10. VI, 7. tkanczka. Tr. VII, 15. rozkosz. Tr. XVIII, 10.
- litować*, litować się, mieć litość: żałości. (clat.). Tr. X, 15.
- lubo - lubo*, czy to - czy to, bądź - bądź. Tr. X, 18. XVII, 5. (Koch. Gof. IV, 16. Lub mocą, lubo dowcipem szkodźcie im wszędzie).
- ludzkie*, przysł. po ludzku. Tr. XIX, 156.
- lutość*, (lutować) litować, litość. Tr. XVIII, 21.
- lza, lza*, (stopień pierwszy od lżej), łączy się zawsze z przeczeniem: *nie lza jedno*, nie pozostaje nic innego, jak tylko. Tr. III, 11. Odp. 369, 500. (Bielski Kronika u Tur. II, 1056: Jednak już mu (Solimanowi) było nie lza jedno to czynić, na co się udał.
- łatno*, łatwo, Tr. II, 15. XVI, 10, XIX, 120. Stopień wyższy *łatniej*, łatwiej. Tr. XVI, 34.
- łatny*, łatwy. Odp. 484.
- łaska*, łaskawość, względy. Tr. XII, 4.
- łożnica*, izba sypialna. Tr. VII, 11.
- macać*, próbować, doświadczać, dochodzić. Tr. I, 17.

mac, matka. Tr. VII, 12.

mało, chwilę, nie długo. Tr. XIX, 14. Odp. 567.

mało nie, mało co nie, mało że nie. Odp. 301.

mały, wczesny, młody: wiek. Tr. XII, 19.

marmor, marmur, Tr. XV, 5, 27.

mdleć, popaść w mdłość, omdlewać; (o oliwce), więdnąć, usychać.
Tr. V, 7.

miara 1) sposób: *z tejże miary*, w ten sposób. Tr. XIX, 151. 2) względ.
Tr. XIX, 123, 125.

miasto, miejsce zamieszkania, pobytu. Tr. XVI, 23. Świat wszytek
jest miastem mądrym.

mienić, głosić, mówić: *jeśli prawdziwie*.

mieniać, Tr. IX, 2. jeśli prawdą jest, co ludzie powiadają. (Koch. Sat.
65. Ale się tam odbywa jeden między wami, mieniając, iż gospodarstwo Polskę zubożyło).

mieszać, zamącać, burzyć, niepokoić, szyki mylić; ludzkie rzeczy, (t. j.
sprawy). Tr. XI, 5. Koch. Pieś. I, 13. Bóg hardym miesza rzeczy).

mieszkać, zwlekać, odwlekać. Odp. 367, 377, 478.

murarz, mularz, kamieniarz. Tr. XIII, 15.

myśl, rzeczownik ten służy często w połączeniu z przymiotnikiem do
opisywania pojęć: *myśl dobra albo zła*. Tr. II, 20. wesołość albo
smutek; *harda myśl*, duma; Tr. XV, 25.

na, za pomocą téj partykuły tworzą jeszcze pisarze złotego wieku
stopień trzeci przymiotników i przysłówków. Tak zawsze Ko-
chanowski; stopień najwyższy przymiotnika z przyrostkiem „na“
11 razy w Trenach, raz w Odprawie; stopień trzeci przysłówka
6 razy w Trenach, a 9 w Odprawie. „Skarga zaś używa obu
form; raz nawet na jednej i téj samej stronie. (Żywoty, u To-
row. str. 88), czytamy: „najaśniejszego króla“, a 4 wiersze niżej:
„najaśniejszej małżonki“.

nađ, wbrew, Tr. XV, 14. Odp. 538. (Szachy. 560).

nagarnąć, ogarnąć, opanować; Odp. 500.

namowa, narada. Odp. 86.

naśladować, iść w ślad za kim, iść za kim; Tr. III, 12. (Koch. Pieś.
I, 12. Cień nieodstępny ciała naśladowuje. Gof. X, 13. Wiedz, gdzie
chcesz, ja cię będę naśladował).

nawidzieć, 1) przyjechać do... Odp. 104. 2) powrócić do... Odp. 87.

nędznik, nieszczęśliwy. Tr. IX, 14.

nędzny, nieszczęśliwy: dziewczki; Tr. XIX, 94.

- niebaczny*, (*baczenie*, *wzgląd*), nie dający na nic baczenia, nie mający na nic względu, nie zważający na nic: śmierć; Tr. XIII, 19.
- niedawno*, niezadługo, niebawem, wkrótce. Odp. 459, 535.
- niedordzały*, (p. pod sł. *dordzałość*), niedojrzały; owoc. Tr. IV, 3.
- niedoszły*, (*dojść*, *dojrzeć*), niedojrzały: jagoda; Tr. XIV, 14.
- niefortunny*, nieszczeniwy: ojciec. Dedyk. Tren.
- nienagrodny*, nienagrodzony, czego nic nie może nagrodzić, powetować: szkoda; Tr. II, 14.
- nieodmienny*, niezmienny, nie znający odmiany: śmierć; Tr. XIX, 10. rozkosz. Tr. XIX, 78.
- nieodpowiedny*, nie odpowiadający oczekiwaniu, niespodziany: pożeganie. Tr. VIII, 4.
- nieodpowiednie*, niespodzianie. Dedyk; Tr. (Bielski Kronika: u Turow. II, 1007. Tatarowie nieodpowiednie aż do Bugu przeszli).
- niepieszczony*, nie wychowany w pieśczołach, nie pieścący się, nie kapryśny, nie znający kaprysów, grymasów: dziecię; Tr. XII, 5.
- niepłatny*, nieprzynoszący płacy, nie popłacający: łyż; Tr. XIX, 123. (na nic nie przydatne).
- niepobożny*, bezbożny, srogі, okrutny: śmierć; Tr. I, 7. IV, 1.
- niepochybny*, niechybny, nie mogący chybić: Phoebus; Tr. XV, 22. (którego strzały nigdy nie chybają celu).
- niepomny*, pozbawiający pamięci, sprawiający zapomnienie czego: zdrój. Tr. X, 8. (o rzece Lethe).
- niepożyty*, (*pożyć*, *pokonać*, *zwyciężyć*), nie mający być pokonanym, zwyciężonym, niezwyężony: śmierć; Tr. IV, 10.
- nieprzepełacony*, czego nie można zbyt drogo opłacić, nieoceniony: duch. Odp. 532. (Koch. Gof. XIV, 1. Czarnawa noc przynosiła nieprzepełaconą rosę).
- nieprzeżyty*, czego końca doczekać się nie można, nieskończony: wiek. Tr. XIX, 71. (Koch. Ps. 39, 17. Ty żywiesz czas nieprzeżyty).
- nieprzespany sen*, Tr. VII, 7. z którego się człowiek nie budzi. (Koch. Gof. III, 45. Ległes rycerzu wybrany i ujął cię sen twardy, nieprzespany. Ps. 13, 10. Zasnął snem nieprzebudzonym. 76, 9. Zasnęli w sen twardy nieockniony).
- nieprzetrwany*, nie do przetrwania, wiecznie trwały: marmor. Tr. XV, 27. (Koch. Ps. 10, 18. Wiek nieprzetrwany nie ruszy mię).
- nierzewniwy*, nieplacziwy, nie skłonny do płaczu: dziecię. Tr. XII, 9.
- nieuchroniony*, nieuchronny, od czego nie można się uchronić: oko. Tr. IX, 13. (Koch. Ps. 21, 26, 45, 17, 113, 12).

- nieużyty*, (*użyć*, *zmiękczyć*, *prośbą*, *uprosić*), nie dający się użyć, *zmiękczyć*, *nielitościwy*, *srogi*, *okrutny*: *ksieni*. Tr. II, 22. (Koch. Pieś. I, 30. *śmierć* nie użyta).
- nieważny*, nie mający wagi, *znaczenia*, *małej wagi*: *małoważny*: *pieśni*, Tr. II, 4.
- niewczas*, *nieprzyjemność*, *przykrość*. Tr. XIX, 92. Odp. 219.
- niewidoma* *noc*. Tr. XIX, 74, w której nic nie widać; *ciemna*.
- niezdarzony*, *nieszczęście przynoszący*, *nieszczęsny*: *gość*. Odp. 518.
- niezliczny*, *niezliczony*: *liczba chorób*. Odp. 135. (Koch. Ps. 68, 45. Jego wojska niezliczone).
- nikczemny*, *znikomy*: *mara*. Tr. X, 18. (Por. Tr. XIII, 5. *sen* *znikomy*. Ps. 90, 20. *sen* *nikczemny*).
- ninacz*, *na nic*, Odp. 448.
- nizacz*, *za nic*, Odp. 389.
- niźli*, *zanim*. Tr. XIX, 40.
- nowo*, *po raz pierwszy*. Tr. XIX, 83.
- noworodny*, *nowonarodzony*: *dziecinka*. Tr. II, 5.
- objęździć*, *zwyciężyć*, *zabić*. Odp. 536.
- obłąpić*, *rękami do siebie przycisnąć*, *uścisnąć*, *objąć*. Tr. VII, 9. XV, 15. XIX, 4.
- obłudny*, *łudzący pozorami*, *falszywy*, *nie prawdziwy*, *nie sprawdzający się*: *sen*. Tr. XVI, 5.
- obrać*, *kogo w co*, *obrać kogo z czego*, *ogłocić przez zabranie czego*, *pozbawić*. Tr. XIX, 110. (Koch. Ps. 32, 30, Ci (koń i muł) w rozum są obrani. Gof. XV, 79. Nie jesteśmy w baczenie obrani. Janusz. Oksza, St. Orzech. u Turow. str. 76. Nie jestem tak w rozum obrany. Groch. św. Cecyl. Widzę nie obranych was w rozum).
- obyczaj*, *sposób*: *obyczajem ojcowskim* *karz nas*, *po ojcowsku*. Tr. XVIII, 13, (Koch. Szachy. 449. Tym obyczajem (tak) oba hufy stały. Ps. 36, 26).
- ochędożny*, *lubiący czystość*, *schludny*: *dziecię*. Tr. VII, 5.
- ochędóstwo*, *szaty*, *strój*. Tr. VII, 1. (Skarga, Żyw. u Tur. str. 62: Kunegunda robiła ręką kościelne ochędóstwa).
- odprawić*, *dokończyć*, *odbyć*: *wiek swój*. Tr. IV, 13. *odprawić pielgrzymkę życia swego*.
- ojczyzna*, *majątek po ojcu*, *ojcowizna*, *spadek*. Tr. III, 3, (Górn. Dw. Ojczyzna częściej się rozumie to, co grunta komu ojciec jego zostawił).

- okrócić*, ukrócić, powściągnąć, pohamować: tęsknicę. Tr. III, 10.
(Ps. 81. 59, 138, 21).
- omieszkanie*, odwłoka, ociąganie się; *bez omieszkania*. Odp. 157.
bezzwłocznie.
- ominać*, pominać. Tr. II, 12.
- omylić*, nie odpowiedzieć powziętej nadziei, zawieść, zawód czynić.
Tr. XIII, 5.
- omyłka*, omylona, zawiedziona nadzieja. Tr. XIX, 107.
- on*, ona, ono, (zam. wskaz). ów, owa, owo. Tr. XIX, 46.
- opak*, na opak, na wspak, przewrotnie, przeciwnie. Tr. XIII, 19.
- opatrność*, bacność, przezorność. Odp. 489.
- otchnąć*, ozionąć, tchem obwiać. Tr. V, 12.
- owa*, może. Tr. XI, 15. XIV, 9. Odp. 307.
- owszem*, przeciwnie. Tr. XIX, 27.
- pamiętka*, znak pamiętki czyjjej, wszelka rzecz, która nam przypomina coś przeszłego: napis pamiętkowy. Tr. XIII, 16.
- pamięć*, pamiętka. Tr. XV, 6.
- pamiętne*, pamiętka po kim. Odp. 439.
- pani stara*, Odp. 115. ochmistrzyni, przełożona nad kobietami składającymi dwór. (Koch. Gof. V. 60. Armida w namiot odległy z dwiema ochmistrzami wchodziła, z dwiema starymi paniami).
- paść*, 1) (o słońcu) zachodzić. Tr. XVII, 6. (Szachy. 43); 2) wypaść, przypaść, Tr. XIX, 128.
- patrzyć*, w co, 1) mieć na co baczenie, nie spuszczać z oka, strzec czego. Tr. XIX, 135. 2) patrzeć biesiad. Odp. 216. myśleć o biesiadach. 3) patrzeć końca. Odp. 389. t. j. jaki obrót rzeczy wezmą).
- piecza*, troskliwość, troskliwe staranie; *mieć na pieczy kogo*, Tr. XI. 6. Odp. 168, 492. Odp. 168. mieć pieczę o kim, dbać o kogo, opiekować się. (Koch. Ps. 40, 50, 52, 4, 112, 16, 146, 31).
- pisać się*, popisywać się: z rozumu. Tr. XVI, 10.
- pisany*, pstry, mający na sobie centki rozmaitych kolorów: letniczek. Tr. VII, 8. (Groch. u Turow. I, 111. Czy lepiej kafa albo kart pisanych patrzeć?)
- placz*, = treny, pieśni żałobne. Tr. II, 16.
- plakać*, oplakiwać: dziewczki. Tr. I, 6. cudzej śmierci. Tr. II, 18. dziatka. Tr. XV, 26.
- plony*, płonny, nadaremny, próżny, niepożyteczny: rozkosz. Tr. XIX, 41. dary. Tr. VII, 10.
- plono*, plonnie, napróżno, nadaremnie. Xr. V, 14.

pobiegać, bieganiem zabawić się trochę; przech. poobiegać, przebiegać, biegiem przebyć: wszyscy w domu kąciki. Tr. VIII, 6.

pobój, pobojuwisko. Odp. 540.

pociecha, rzecz lub osoba, sprawiająca nam uciechę, radość. Tr. VIII, 14.

poczet, 1) liczba, rachunek: *poczet uczynić z czego*, zdać sprawę. Odp. 172, 2) orszak, oddział. Odp. 584.

poczynać sobie, (z przysł. np. dobrze, źle, mężnie) postępować, sprawować się. Tr. XII, 19.

poczytać się czém, (grofem). policzać się w poczet czego, uważać się za. ..., mieć się za.... Odp. 174.

podpierać rzeczy swych, bronić sprawy swój. Odp. 66.

pogotowiu, w pogotowiu, pod ręką. Odp. 482, 589.

pojedynkiem, pojedynczo, po jednym. Odp. 339.

pokój, mieszkanie, siedziba: surowego Plutona. Tr. XIV, 8. XIX, 18. (Groch. u Turow. I, str. 160. Skoroś zniknął w podziemne umarłych pokoje).

połowica, połowa. Tr. XIII, 13.

położyć, oddać: *klucze*. Tr. VI, 17. złożyć zarząd gospodarstwa.

po ranu, (p. Małec. Gram. hist. porów. tom I, §. 181 i tom II, §. 564 *) z rana, Tr. XII, 11. (Koch. Pies. XI, 6. Widziałem ja poranu piękny kwiat przyjemny. Ps. 33, 16. Gdzie wieczór słońce gaśnie, gdzie wschodzi poranu, wszyscy niechaj się kłaniają panu).

porównać z czém, porównać się z czém, zrównać się, dorównać, wyrównać czemu. Tr. XIX, 47. (Koch. Ps. 113, 9. Kto z panem tym porówna?).

pospołu, spółnie, razem. Tr. XII, 26. XIV, 8. Odp. 278, 532.

postarwa, osobl. o twarzy, mina, wyraz twarzy. (Koch. Gof. V, 35. Gdy Tankred dawał sprawę, surową Gofred czynił mu postawę).

potykać kogo czém, ofiarować komu co, raczyć kogo czém. Odp. 227.

powiesić nosy, spuścić nos na kwintę, cieniiej śpiewać, łagodniej przemawiać. Odp. 381.

powinny, powinowaty, krewny. Odp. 75.

po woli, po swój woli, podług życzenia, po myśli; Tr. XVI, 11.

pozdrowić, odchodząc «bądź zdrów» powiedzieć; Tr. XII, 13.

pożądny, pożądany, upragniony, wyglądany: niepamięć; Tr. XVI, 41.

(Koch. Ps. 131. 6 pożądne dary. Gof. III. 3. Jeruzalem pożądne witają).

praktyka, zmowa, spisek, intryga; *praktyki czynić*; intrygować; Odp. 17.

praw, (przec. krzyw.) prawy, dobry, uczciwy, sprawiedliwy; Tr. XI, 8. XIX, 125.

prawie, prawdziwie, bardzo, całkiem; Tr. XIX, 157. Odp. 8, 359, 563.

- prątek*, pręcik, cienki pręt; Tr. V, 4.
- przezjechać*, umrzeć; Tr. VI, 17.
- próba*, męki, (celem wydobywania prawdy z winnego); Odp. 588.
- próżno*, naprzóżno, nadaremnie; Tr. I, 15. XVII, 13. XIX, 76, 124.
- próżny*, czczy, marny, daremny; Tr. I, 16, XVII, 34, XIX, 147.
- prze*, przez, dla; Tr. XV, 10, XIX, 55, 56; Odp. 109, 298; *prze Boga*, Tr. XV, 24, XIX, 57; Odp. 512, 561; *przez Boga*, przebóg, dla Boga, prze Bóg żywy; Tr. I, 16; XVII, 45.
- przeciwny*, przykry, nieprzyjemny: wiedma; Odp. 563.
- przez*, prze co, przez co, daczego; Tr. XVI, 21, 30.
- przedsię*, przecie, jednak; Tr. XI, 9; XIX, 109; Odp. 189, 585.
- przegródka*, pogródka, postraszenie groźbą, groźba; Tr. XIX, 59.
- przekaza*, przeszkoda; Tr. XIX, 66. (Janusz. Oksza St. Orzech. u Turów. str. 5. Widzi (cesarz turecki), żeście mu na wielkiej przekazie; str. 52. Co mu na przekazie?).
- przekazić*, zepsuć; wczas i dobrą myśl; Odp. 91, (przezwać).
- przemówić*, przeciągnąć namową do siebie, na swą stronę; Odp. 270.
- przepamiętać*, przypomnieć, zapomnieć; Tr. XIX; 108; (Koch. Ps. 16, 30, 45, 58.
- przestroga*, strzeżenie się, ostrożność; Tr. XVII, 22.
- prześpiewać*, aż do końca odśpiewać; przyśpiewywać, śpiewając wtórować komu; Tr. VI, 6.
- przetoczyć*, przen. ukończyć, załatwić: rzeczy; Odp. 159.
- przeważny*, bardzo odważny: Grekowie; Odp. 91.
- przewieść co*, dokazać; Odp. 245.
- przygoda*, co się przygadza, przytrafia, przypadek, osobl. nieszczęśliwy, nieszczęście; Tr. II, 13; IX, 6; XV, 7; XVI, 27, 35; XVII, 19, 26; XIX, 68, 112, 135.
- przyłomić*, przyłamać, nadłamać, ułamać z końca: lata; Tr. XIX, 40.
- przymnożyć*, przyczynić, przydać: siła pociech; Tr. IV, 12.
- przypaść*, 1) = być: Wyrzec, co lepiej, nie łącno przypada, (= przychodzi, jest); 2) napaść; Odp. 581.
- przypadek*, nieprzewidziany wypadek, osobl. smutny, nieszczęśliwy; Tr. XI. 4; Odp. 150.
- przypowiedzieć*, oznajmić, nakazać: służbę komu; Odp.
- przypuścić*, na kogo co, = zdać; Odp. 213.
- przysada*, podejście, podstęp; Tr. XIX, 55; (Koch. Ps. 139, 54. Jeśli przysady najdziesz co we mnie wspólnej z niepobożnemi, niechaj jednako będę osądzon z niemi. Dziewosłab: Patrzcie niewinne dziatki, gdzie nie masz przysady).

- psować*, psuć; *głowę sobie psować*; Tr. VIII, 8; *głowę sobie suszyć*, łamać.
- rany*, ranny, 1) wczesny, rychły: śmierć; Tr. XIX, 49, (t. j. przedwczesna), *w ranym lecie*; Tr. II, 24, (t. j. na początku życia swego), rany rozum; Tr. III, 5; 2) niedojrzały, dziecinny, Tr. II, 13.
- raz*, cięcie, uderzenie, cios; Tr. XVII, 23.
- rodny*, łątworodny: pokrzywa; Tr. V, 5.
- rosnąć*, rosnąć; Odp. 489.
- rozbójca*, rozbójnik. Odp. 460, 531.
- rozdrapać kogo*, rozszarpać, rozedrzeć; Odp. 575.
- rozpychać*, nadymać pychę, wzbijać w pychę; Tr. XVIII, 9. (Górn. Dworz. Bogactwo popolicie rozpycha człowieka i uczyni go hardym).
- rozruch*, ruch, poruszenie: pszczoł; Odp. 263.
- rozumieć*, 1) rozumem pojąć, wywnioskować; Odp. 148; 2) mniemać, myśleć; Odp. 330.
- ród*, narodzenie; Tr. II, 28.
- równień*, (Małec. Gram. hist.-porów. tom I, § 180), równy; *Nie widzę jęj (żalości) równia*; Tr. IV, 16; t. j. nic nie wyrówna jęj boleści. (Koch. Pieś. I, 13; któremu świat tak wielki równia nie ma. Szymon. Siel. XI, 76).
- równać co*, porównywać; Odp. 363.
- różga*, gałązka, (o Pyrrhusie); Odp. 538.
- ruszyć*, wzruszyć, poruszyć.
- cóż temu rzec?* Tr. XIV, 16. Cóż na to poradzić? (Ten sam zwrot w »Pieśniach,« II, 24).
- rzecz*, rzeczenie, mowa: *uczynić rzecz do kogo*; Odp. 197; przemówić do kogo, wystąpić z mową; żaden długą rzeczą się nie bawił; Odp. 350.
- sadownik*, sadowy ogrodnik; Tr. V, 6.
- siła*, (przysł.) wiele: pociech; Tr. IV, 12; Odp. 455.
- skepstwo*, skąpstwo; Odp. 143.
- skłoniony*, skłonny: ku śmiechu oczy; Tr. XIX, 10. (Koch. Gof. XII 91. W postawie skłonionej do śmiechu, łzy mu z oczu ocierała. Zabłocki, Fircyk II, 5: Cóż znaczy ten wzrok pani do śmiechu skłoniony?)
- skrzynka*, = trumna; Tr. VII, 18.
- słony*, = morski: wody; Odp. 428.
- smak*, rozkosz, słodycz, przyjemność, *smak utracić*, obrzydnąć, stać się obrzydłym; Tr. XIX, 55.

- smysł*, zmysł; Tr. XIII, 6.
- śnadnie*, łatwo; Tr. XVI, 18.
- śnadź*, podobno; Odp. 29.
- spać*, dostać się komu w spadku; Tr. VI, 3.
- sporny*, skłonny do sporu, sprzeczki, oporny, krnąbrny, uparty, nieposłuszny; Tr. XVIII, 24.
- spraktykować*, Odp. 386, p. praktyka.
- sprawy* z tobą nie mam, nie chcę z tobą nic mieć do czynienia; Odp. 63.
- stać* przy przyjacielu, trzymać stronę jego, bronić go; Odp. 48.
- stać się*, dojrzeć; Tr. XII, 24.
- starosta*, starszy, przełożony; dowódca zamku; Odp. 474.
- stateczność*, umysł stały, niezłomny, niezachwiany, męstwo; Tr. XIX, 109.
- stawić rymy*, zestawić z sobą, pisać wiersze; Tr. II, 2. (Koch. Pieś. III, 15; rymy składać).
- stokorodny*, rodzący zdroje: Ida, Odp. 442.
- stos*, pchnięcie, uderzenie; napad; Odp. 405.
- strona*, wzgląd; Tr. XI, 2. (Koch. Gof. IV, 43. Ja z każdej nieszczęśliwa strony, t. j. pod każdym względem).
- suszyć swe kości*, trapić się, doznawać strapienia, utrapienia; Tr. II, 18.
- swoboda*, powodzenie, szczęście; Tr. XVII, 25.
- szczerzy*, czysty, nie mający przymieszanych obcych części; prawdziwy: pustki; Tr. VIII, 11; rozkosz; Tr. XIX, 65. (Koch. Ps. 50, 52. Błuznierstwo szczerze w uściech twych panuje).
- szczęście*, los; Tr. II, 19; Odp. 114; *szczęście przeciwne*, nieszczęście, Odp. 154.
- szczęśliwy czas*, w którym się nam szczęści, powodzi, wszystko po myśli idzie; szczęście; Tr. XVIII, 2.
- szeroki*, = wielki, potężny: państwa; Odp. 180.
- szkoda*, = strata; Tr. II, 14; XIX, 107.
- szład*, = ślad; Tr. V, 2.
- ścisnąć*, przycisnąć, dokuczyć; Odpr. 145.
- ślepy*, niewidomy, ukryty: skała; Tr. XIX, 85.
- śmiertelność*, życie doczesne; Tr. IV, 16.
- spić*, uspić, sprawić, że kto usnął; Tr. II, 5.
- tajemny*, tajemniczy, pełen tajemnic: pokoje umarłych; Tr. XIX, 18.
- taki więc*, tymi wyrazami wprowadzają pisarze złotego wieku porównanie: *takie więc kwiaty leżą kosą podsieczone*, = w taki, podobny sposób, (Szymon. Siel. XI, 95, 169, 260).
- tesknica*, tęsknica, smutek pochodzący ze straty jakiej osoby; Tr. III, 10; XIII, 14.

teskliwy, 1) tęskny: *Alem ja nigdy nie był teskliwszy*; Tr. IV, 10, t. j. nigdy nie doznawał większej tęsknoty; 2) smutny: jezioro; Tr. IX, 6.

tępy, przytępiony, nie bystry, krótki: wzrok; Tr. XI, 13.

tkaneczka, (zdrob. od tkanka), co utkano z lnu, konopi, wełny, bawełny, jedwabiu; czepeczek; Tr. VII, 15.

tknąć, dotknąć (zsyłać dolegliwości); Tr. XVII, 21.

trafić, 1) prawdziwie, rzetelnie, dobrze, zupełnie oddać: ukłón; Tr. XII, 7. 2) trafić w co, potrafić co, dokazać czego; Tr. XVI, 42. (Szymon. Siel. VI, 11; Harda Neta trafić w to umiała, że go (Dametę) wzgardą przed czasem siwym udziałała. Groch. Łzy smutne po zejściu Jana Zamojskiego: Dziwna rzecz, jako człowiek, w co chce, trafić może).

troskliwy, strapiony, troskany, troskami znękany: umysł; Tr. XVII, 46. matka, XIX, 61; rodzice; Tr. V, 12. (Koch. Ps. IV, 3. Chciej się teraz nademną troskliwym zmiłować; Ps. 107, 28; Gof. I, 15).

trudność, trud, przykrość, dolegliwość, niebezpieczeństwo. Tr. XIX, 51. Odp. 79. (Koch. Ps. 25, 6. Nikt nie zelżony, ktokolwiek w potrzebie i w swych trudnościach uciekł się do ciebie; Ps. 35, 81.

trzymać o czém, sądzić, mniemać; Tr. XIX, 48. (Koch. Wróżki: Tu słyszysz, co ten mądry człowiek o tej skazie obyczajów trzyma).

tylko nie, zaledwie, niemal, ledwie nie. Tr. IX, 4. (Koch. Pieś. II, 18. Gof. VI, 74; XIV, 45. Szymon. Siel. XVII, 32).

ubogi, nieszczęśliwy: matka; Tr. I, 12; mać; Tr. VII, 12.

ucieszny, sprawujący uciechę, zabawny, rozkoszny, przyjemny: śpiewaczka; Tr. VI, 1; śmiech; Tr. VIII, 10. (Koch. Pieś. I, 18; lutnia).

ucieszony, = poprzedza wyraz: dziecina; Dedyk. Tr.

ująć, 1) chwycić: *ujął ją sen*, Tr. VII, 7; t. j. zmorzył, opanował; *żałość człowieka ujmuje*, Tr. VIII, 13, t. j. opanowuje; 2) powściągnąć, pohamować: żałość; Tr. XIX, 21; żądę w kręgi; Odp. 457. 3) umniejszyć: abyś serdeczną żałość ujął (powściągnął), która tak ujmuje (umniejsza, osłabia) sił twoich; Tr. XIX, 21.

układny, dobrze ułożony, mający piękne maniery: dziecię; Tr. XII, 10.

ukwapliwy, skwapliwy, kwapiący się, zbyt spieszny: sadownik; Tr. V, 6. (Koch. Ps. 66, 34; śmierć).

ulegać, schronić się, uciec, ujsć, skryć się. (Janusz. Oksza St. Orzech. u Turow. str. 33: Ty ułęczesz gdzie w kącie na próżnowanie? Koch. Ps. 50, 29. Ptak oku memu żaden nie ułęże).

- umykać rogów*; Odp. 315; umniejszać, powstrzymywać zuchwałość.
(Por. Koch. Ps. 66, 27. Bóg zmiennikom uciera rogi).
- unieść*, uprowadzić: Helenę; Odp. 9.
- upad*, zguba; Odp. 561, 572. (Koch. Ps. 37, 32).
- upadek*, upadek na duchu, zwątpienie, rozpacz; Tr. XIX, 134.
- upatrzeć*, 1) oczami czego szukać, dochodzić, śledzić wzrokiem: Boże tajemnice; Tr. XI, 12. 2) przewidywać, przyszłe rzeczy; Tr. XIX, 153. 3) zobaczyć, zoczyć, spostrzec: gniazdo; Tr. I, 9. (Koch. Mon. 240. Ani mogę upatrzeć swych braciej rodzonych). 4) wyglądać, oczekiwać: pociechy; Tr. VIII, 14; XIX, 76. (Koch. Ps. 130, 15; Dusza moja upatrze twego zmiłowania).
- uploteczka*, (zdrob. od uplotka), coś na około czego splecionego; wieńiec; Tr. VII, 9).
- upokoić*, uspokoić, uśmierzyć, ukoić w bolesti: ciało zemdlone; Tr. XIX, 2.
- upracowany*, spracowany, zmordowany (pracą): panna; Odp. 558. (Koch. Ps. 42, 6, 66, 43).
- upuszczać*, opuszczać: *nie upuszczając namniejszej godziny*; Tr. XIX, 24; (= nie tracąc jednej chwilki).
- usadzić*, ułożyć; urządzić: rozkosz; Tr. XIX, 42.
- ususzyć*, osuszyć: oczy; Tr. XVII, 9.
- utolić się*, utulić się, uspokoić się, ukoić się; Tr. XVII, 8.
- uznać po kim co*, doznać od kogo czego, doświadczyć; Tr. XVIII, 8
XIX, 60.
- uwieść*, zwieść, oszukać; Odp. 201.
- waga*, wiarogodność; Odp. 503.
- ważny*, mający znaczenie: *Moja rada nie była ważna u ciebie*, Odp. 466, t. j. nie była uwzględniona, nie chciałeś jej słuchać.
- ważyc*, mieć znaczenie, znaczyć: prawa waga; Odp. 384.
- wbić na co*, wtrącić w co; Tr. II, 14.
- wcale*, = nienaruszony, niedotknięty; Odp. 27. (Koch. Ps. 34, 14, 76, 18, 78, 99, 143, 16, 144, 237).
- wczas*, spoczynek, spokój; Odp. 90.
- wdzięczny*, pełen wdzięku, miły, ukochany: Orszula; Tr. X, 1; XIII, 1. XIX, 6. ukłony; Tr. XIII, 7. dziewczka. Tr. I, 6. XIX, 19, 101. jutrzienka, Tr. XIX, 36, szczebiotka, Tr. VI, 10, stół, Tr. VI, 16; lutnia, Tr. XV, 1, rym, Tr. XVI, 3; dziecina. Dedyk. Tr. ojczyzna. Odp. 524. nowina, Odp. 186. (= wesoła).
- wdzięcznie*, mile; Tr. VIII, 9.
- wiara*, uczciwość; Odp. 21.

- wiarować się*, (warować się), strzec się, chronić się: sromoty; Tr. XVI, 26.
- widzenie*, sposób zapatrywania się (na rzeczy, świat). Tr. XVI, 24.
- wiecznie*, na wieki, na zawsze; Tr. VI, 18.
- wiek*, przeciąg życia ludzkiego, życie: *żyjęm wiek nieprzeżyty*, Tr. XIX, 71. żyjemy wiecznie.
- wielkość*, wielka liczba, ilość: złota; Tr. XIII, 6. (= wielkie skarby),
właśnie, we własnej swjej osobie; Tr. XIX, 5.
- wolność*, 1) wybór, 2) samowładne panowanie: Tu (w niebie) śmierć
 łzami karmiona nie ma już wolności; Tr. XIX, 70.
- wolny*, lekki; Tr. XVII, 48.
- wstać*, 1) (o słońcu) wschodzić, Tr. XVII, 5. 2) powstać: dźwięk wstał
 był między ludźmi. Odp. 264.
- wstręt*, przeszkoda, zawada; Tr. XV, 32. (Koch. Gof. XI, 13. I tak
 daleko szły od morza roty, że mogły kończyć bez wstrętu swe
 noty (t. j. melodye). Wyraz ten znajduję jeszcze w Mickiewicza
 Grażynie: Gotowy (Witołd) wstręty czynić mi po drodze).
- wszy*, *wsza*, *wsze*, wszystkim, używa się do wzmocnienia trzeciego
 stopnia? Twojej ze wszech namilszej dziewce; Tr. XIX, 50.
 [Przycinek »że« opuszczony w Ps. 9, 6. Będę wszech naświętszemu
 śpiewał imieniowi Twemu].
- wszytek*, wszystkim; Tr. VIII, 5, 6, 11. Odp. 522.
- wszystkokrotnie*, (krócić), wszystko króćący, kończący: śmierć, Tr. XIX,
 100. [Kochan. Ps. 118, 4, 6, 8. Szymon. Wiejska szczęśliwość,
 wiersz 85: W tym bycie lata bieją wszystkokrotnie].
- wściągać*, powściągać, wstrzymywać, hamować; Tr. XIX, 153.
- wydróżyć*, wydrążyć, wydłutować, dłutem wyrzynać, wyryc. Tr.
 XIII, 16.
- wyjawić się*, wyjść na jaw; *sen wyjawia się*; Tr. XI, 4, spełnia się,
 sprawdza się.
- wyrazić*, wyobrazić: *postawę drugiego*; Tr. XII, 7. oddać, udać wyraz
 twarzy. (Górn. Dworz. Umiał wyrazić twarz).
- występ*, występek, wykroczenie; Tr. XVIII, 25. Odp. 179, 291.
- wywieść*, dowodnie wykazać, dowodami okazać; Tr. XVI, 33. (Koch.
 Ps. 119, 42. Wróżki). Ztąd *wyrwód*, Tr. XVII, 33.
- wziąć się*, ująć się za kim, bronić, obstawać. Odp. 339.
- wziąć na się*, postawę i piórka słowicze; Tr. X, 10, przemienić się
 w słowika.
- wzdam*, z tém wszystkim, przecież; Tr. XIX, 132.

- z*, w porównawczém znaczeniu, = podobnie jak: Bodajżebych z drugiemi nieważne mamkom pieśni pisał; Tr. II, 4.
- z to*, dosyć, dostatecznie, na tyle; Odp. 245.
- za*, z powodu, dla; Tr. XIII, 4. (Koch. Monom. 180. Satyr 59).
- zabawić*, 1) bawiąc kogo zatrzymać; Tr. II, 1. 2) rozerwać kogo, rozrywkę sprawić; Tr. VIII, 10.
- zagubić*, wygubić, wytracić, zabić: dziateczki. Tr. XIV, 16.
- zajrzeć*, zazdrościć; Tr. IX, 15.
- zaniechać domu*, opuścić dom; Tr. VI, 18.
- zaraz*, razem; Tr. XIV, 18, Odp. 82.
- zaraźliwy*, zarażający, mogący zarazić, niosący zarażenie: duch; Tr. V, II.
- zawszy*, zawsze; Tr. VIII, 6. IX, 9. XII, 15, 16. (Kochanowski nie używa dzisiejszego »zawsze«).
- zażyć*, użyć, zakosztować: rozkoszy tego świata; Tr. XIX, 41, 57.
- zbawić*, pozbawić, odjąć, odebrać: pociech; Tr. I, 8. troski; Tr. XVII, 30.
- zbierać*, (o ptakach), wybierać z gniazda: słowiczki; Tr. I, 10.
- zbyć*, zbyć się czego, pozbyć się, stracić: żalości; Tr. XV, 20. siły. Tr. V, 7.
- zdrada*, zawód, zawiedzenie oczekiwania, omylenie nadziei; Tr. XIX, 56.
- zdrowie*, ocalenie, życie; Tr. XVII, 47. (Skarga, Żyw. u Turow. str. 87: *Abo Chrystusa odstąpić, abo zdrowie dajcie*).
- zdrowy*, przen. któremu nic nie dolega, przykrości nie sprawia: *zdrowa jest głowa człowieka*; Tr. XVI, 12. żadne nieszczęście nie zagraża głowie człowieka.
- zdzierać się z czego*, wydzierać się, wyłamywać się; Tr. XIX, 113. (Górn. Dworz. Trudniej tobie będzie z tego się zedrzeć).
- zemdłony*, osłabiony aż do mdłości, bezsilny: ciało; Tr. XIX, 2.
- zgadzać*, dogadzać: żądzom; Odp. 77.
- zgoła mówiąc*, całkiem, ogólnie mówiąc. (Zabł. Żółta szlaf. III, 1. Sarmat. II, 3).
- zgwaltić*, przymusić; Tr. IV, 1.
- ziemeński*, ziemiański: cząstka; Tr. VI, 2, (t. j. część gospodarstwa, majątku).
- zkąd*, przysł. wzgl. zamiast zaimk. wzgl.: Wdzięczna lutni, zkąd (= z której) pociechę w swych troskach biorą ludzie smutni; Tr. XV, 2. (Koch. Pieś. I, 18. Wstań mężu, by wieczny sen na cię nie padł, zkądeś ty bezpieczny. = abyś nie zginął z ręki tych, od których czujesz się bezpiecznym).
- złocony*, złotem przetykany: pasek; Tr. VII, 9.

- znaczyć się*, objawiać się, okazywać się, pokazywać się; Tr. III, 6.
(Koch. Ps. 114, 3. Wielka tam na nich łaska pańska się zna-
czyła. Wróżki: Ludzie utratni rzeczypospolitej bardzo wadzą,
jako się z tego przykładu znaczy).
- znać*, wyznać; Odp. 294.
- zniknąć*, uniknąć: śmierci; Tr. XIX, 89. (Koch. Mon. 243. Wojny zni-
kają dla wstydu Kastor z Polidewkiem. Gof. Pieś. IV, 81. Nie-
chaj tej niesławy nie mamy, że niebezpieczeństw i pracy znikamy).
- zniknienie*, cufem. zam. śmierć; Tr. VIII, 2. (Groch. u Turow. I, 160.
Również nas zasmucił wszystkich swem zniknięciem).
- znosić się w dom*, sprowadzać się do domu, zgromadzać się w dom;
Tr. I, 5.
- zrównać*, wyrównać, równać się z czém; Tr. III, 4. (Koch. Satyr. 272.
Ręczę wam, że zrównacie z ich (cudzoziemców) Sorbonami.
Skarga, Żyw. u Turow. str. 84. Bogactwa z nią (mądrością)
zrównane za nie są).
- zrzucić człowieka*, zrzucić z siebie ciało człowiecze; Tr. X, 9.
- zwolec*, ściągnąć (z siebie): troskę; Tr. XIV, 18, pozbyć się, uwolnić się.
- żal*, żalenie się, narzekanie: *wdawać kogo w żal*, Odp. 75, zasmucać.
- żałość*, boleść serca, smutek; *żałości używać*; Tr. XIX, 106; smucić
się, gryźć się, martwić się.
- żałościwy*, żałośny, pełen żałości, zasmucony, zmartwiony; Tr. IV,
9, VI, 22.
- żałośny*, wzbudzający żałość: ubiory; Tr. VII, 1. pieśni; Tr. XIV, 10.
- żałować*, żalić się, utyskiwać, skarżyć się na co, narzekać: smutku;
Tr. I, 19. córki; Tr. XII, 25.
- żonąć*, gnać, pędzić, przewozić; Tr. XIV, 6.
- żyć*, być żywym, żyjącym, żyć; Tr. XV, 19, 27. XIX, 32.
Odp. 255.

GRONO NAUCZYCIELI

przy końcu roku szkolnego 1880 r.

Licz. porz.	Imię i Nazwisko	Stan służbowy	U c z y ł	Godzin w tygodniu
a) Przedmiotów obowiązkowych:				
1	Leon Sielecki,	dyrektor, zawiadowca księgozbioru dla nauczycieli,	języka łacińskiego i greckiego w kl. VIII,	10.
2	Szczęśny Pohorecki,	profesor,	geografii w kl. Ia; matematyki w kl. IIIa i b, V, VII; fizyki w kl. VII;	19.
3	Ignacy Sołtys,	profesor, zawiadowca gabinetu historii naturalnej,	języka niemieckiego w kl. VII; historii naturalnej w kl. Ia, IIa i b, IIIa i b, V i VI,	18.
4	Wiktor Zahajkiewicz,	profesor, przełożony kl. VIII,	języka niemieckiego w kl. VIII; geografii i historii w kl. IIIb, V, VI i VIII; propedeutyki w kl. VIII,	19.
5	Piotr Lewicki,	profesor, przełożony kl. VII,	języka łacińskiego i greckiego w kl. VII, ruskiego w kl. II, III, VII i VIII,	17.
6	Michał Dura,	profesor, zawiadowca gabinetu fizycznego,	matematyki w kl. IIIa i b, IVa, VI i VIII; fizyki w kl. IVa i VIII,	20.
7	Jan Hoszowski,	profesor, przełożony kl. IIIa,	języka łacińskiego i greckiego w kl. IIIa, ruskiego w kl. IV, V i VI,	17.
8	X. Franciszek Nieświatowski,	profesor, katecheta rz. kat.,	religii rz. kat. we wszystkich klasach,	17.
9	X. Bazyl Kopytczak,	profesor, katecheta gr. kat.,	religii gr. kat. we wszystkich klasach,	17.
10	Leon Rudnicki,	nauczyciel, przełożony kl. VI,	języka niemieckiego w kl. V i VI; geografii w kl. Ib; historii w kl. IVb i VII,	18.
11	Sebastyan Krużel,	nauczyciel, przełożony kl. V,	języka łacińskiego i greckiego w kl. V; języka polskiego w kl. IIa i b,	17.
12	Andrzej Niebieszczański,	zastępca,	języka łacińskiego w kl. VI; greckiego w kl. VI i IVa, polskiego w kl. IIIa,	18.
13	Piotr Fic,	zastępca, przełożony kl. IIa,	języka łacińskiego w kl. IIa, niemieckiego w kl. IIa i IIIa,	17.

Licz. porz.	Imię i Nazwisko	Stan służbowy	U c z y ł	Godzin w tygodniu
14	Franciszek Fox,	zastępca, przełożony kl. III \acute{b} ,	języka łacińskiego w kl. II \acute{b} , języka niemieckiego w kl. II \acute{b} i III \acute{b} , propedeutyki w kl. VII,	19
15	Euzebiusz Szajdzicki,	zastępca, przełożony kl. IV \acute{a} ,	języka łacińskiego w kl. IV \acute{a} i \acute{b} , języka greckiego w kl. IV \acute{b} , języka ruskiego w kl. I,	19.
16	Antoni Szumacher,	zastępca i przełożony kl. I \acute{a} ,	języka łacińskiego w kl. I \acute{a} , języka polskiego w kl. I \acute{a} , V i VI,	17.
17	Wojciech Kwoczyński,	zastępca i przełożony kl. I \acute{b} ,	języka łacińskiego, polskiego i niemieckiego w kl. I \acute{b} ,	17.
18	Leon Gunkiewicz,	zastępca, przełożony kl. IV \acute{b} ,	języka polskiego w kl. IV \acute{b} ; matematyki w kl. I \acute{a} i \acute{b} , IV \acute{b} ; historii naturalnej w kl. I \acute{b} ; fizyki w kl. IV \acute{b} ,	18.
19	Emil Urbanitzky,	zastępca,	języka niemieckiego w kl. I \acute{a} , IV \acute{a} i \acute{b} ; geografii i historii w kl. II \acute{b} ,	18.
20	Stanisław Majerski,	zastępca, zawiadowca księgozbioru dla młodzieży,	języka polskiego w kl. VII i VIII, geografii i historii w kl. II \acute{a} i III \acute{a} , historii w kl. IV \acute{a} ,	17.
21	Jan Janik,	zastępca, przełożony kl. III \acute{b} ,	języka łacińskiego, greckiego i polskiego w kl. III \acute{b} , polskiego w kl. IV \acute{a} ,	17.

b) Przedmiotów nadobowiązkowych:

1	Wiktor Zahajkiewicz,	jak wyżej,	historii krajowej w kl. III \acute{b} i VI,	2.
2	Leon Rudnicki,	jak wyżej,	historii krajowej w kl. IV \acute{b} i VII,	2.
3	Stanisław Majerski,	jak wyżej,	historii krajowej w kl. III \acute{a} i IV \acute{a} ,	2.
4	Leon Sielecki,	jak wyżej,	języka francuskiego,	6.
5	Euzebiusz Szajdzicki,	jak wyżej,	kaligrafii,	2.
6	Emanuel Perl,	nauczyciel tutejszej szkoły żydowskiej 4-klasowej,	religii mojżeszowej,	3.
7	Alexander Filasiewicz,	asystent inżynierii przy dworcu kolei żelaznej,	rysunków,	5.
8	Józef Schmettauer,	nauczyciel seminarium nauczycielskiego,	gimnastyki,	4.

Rozkład nauki.

a) Przedmiotów obowiązkowych.

Klasa I *a i b.*

RELIGIA: 2 g. t. Początki zasad wiary rz. kat. według katechizmu Zielińskiego; gr. kat. Guszalewicz.

JĘZYK ŁACIŃSKI: 8 g. t. Formy prawidłowe według gramatyki i ćwiczeń Jerzykowskiego; od połowy października co tydzień zadanie piśmienne.

JĘZYK POLSKI: 3 g. t. Prawidła gramatyczne według planu zakreślonego w gramatyce Małeckiego. Czytanie wypisów T. I. połączone z memorowaniem i opowiadaniem; miesięcznie 2 zadania piśmienne i 2 dyktaty.

JĘZYK RUSKI: 3 g. t. Prawidła gramatyczne według planu zakreślonego w gramatyce Osadcy. Czytanie wypisów cz. I. memorowanie i opowiadanie jak wyżej; zadania piśmienne i dyktaty jak wyżej.

JĘZYK NIEMIECKI: 6 g. t. Odmiana słów słabych i mocnych w czasie teraźniejszym i przeszłym niedokonanym; rzeczownika i przymiotnika; szyk słów w zdaniu głównem i podrzędnem według gramatyki cz. I i wypisów Rebena, miesięcznie cztery zadania piśmienne.

GEOGRAFIA: 3 g. t. Pojęcia ogólne z geografii fizycznej i matematycznej, oro-hydro-topografia; główne pojęcia z geografii politycznej według Belingera. Kartografia.

MATEMATYKA: 3 g. t. W 1. półroczu arytmetyka. Układ liczb, cztery działania liczbami całymi i ułamkami tak zwyczajnymi jak i dziesiętnymi, mianowanymi i niemianowanymi; podzielność liczb, przemiana ułamków zwyczajnych na dziesiętne i odwrotnie według Moćnika,

w tłómaczeniu Bączalskiego i Grzybowskiego. W 2. półr. geometrya. O liniach, kątach i trójkątach według Močnika w tłómaczeniu Sternala. Często zadania domowe, co miesiąc zadanie szkolne.

HISTORIA NATURALNA: 2 g. t. W 1. półr. Ssaki, w 2. półr. przewięzowce i najważniejsze kałdunowe według zoologii Nowickiego.

Klasa II *a i b.*

RELIGIA: 2 g. t. Dzieje starego przymierza rz. k. według Tyca, g. k. według B. Ilnickiego.

JĘZYK ŁACIŃSKI: 8 g. t. Powtórzenie i uzupełnienie nauki o formach prawidłowych, formy nieprawidłowe, przysłówki, przyimki, spójniki, o nazwiskach miast, zdania pytajne, konstr. acc. c. inf.; abl. abs. według gramatyki i ćwiczeń jak w klasie I.; miesięcznie cztery zadania piśmienne.

JĘZYK POLSKI: 3 g. t. Prawidła gramatyczne według planu zakreślonego w gramatyce Małeckiego. Czytanie wypisów T. II., memorowanie i opowiadanie, zadania piśmienne, dyktaty jak w I. klasie.

JĘZYK RUSKI: 2 g. t. Prawidła gramatyczne według planu zakreślonego w gramatyce Osadcy. Czytanie wypisów cz. I., memorowanie i opowiadanie, zadania piśmienne i dyktaty jak w kl. I.

JĘZYK NIFMIECKI: 5 g. t. Powtórzenie przedmiotu wziętego w kl. I., czasy złożone, tryby, forma bierna podług gramatyki i wypisów Janoty cz. I., memorowanie, opowiadanie i dyalog na podstawie lektury; co tydzień zadanie szkolne i domowe.

HISTORIA: 2 g. t. Historia starożytna sposobem biograficznym według Pütza, w tłómaczeniu Jerzykowskiego.

GEOGRAFIA: 2 g. t. Geografia fizyczna i polityczna Azyi, Afryki, Europy południowej i zachodniej według Kluna, w tłómaczeniu Ludomira Germana i Romualda Starkla. Kartografia.

MATEMATYKA: 3 g. t. Arytmetyka w 1. półr. 2 g., w 2. półr. 1 g. Stosunki, proporcye, reguła trzech prosta, nauka o nowych miarach i wagach według podręcznika

jak wyżej, zadania jak w klasie. I. Geometrya w 1. półr. 1 g., w 2. półr. 2 g., konstrukcyja czworoboków, obrachowanie powierzchni figur prostokreślnych, przemiana i podział figur prostokątnych.

HISTORIA NATURALNA: 2 g. t. W 1. półr. ptaki, gady, płazy, ryby, według zoologii Nowickiego; w 2. półr. Botanika według Pokornego.

Klasa III *a i b.*

RELIGIA: 2 g. t. Dzieje nowego zakonu r. k. według Tyca, gr. kat. według B. Ilnickiego.

JĘZYK ŁACIŃSKI: 6 g. t. Składnia przypadków według gramatyki i zadań Jerzykowskiego oddz. I. Czytano z K. Neposa wyd. Jerzykowskiego; Miltiadesa, Temistoklesa, Pauzanasza Lisandra, Pelopida, Fokiona, Hanibala, Katona, Cymona; w 1. półr. cztery, a w 2. półr. 3 zadania miesięcznie.

JĘZYK GRECKI: 5 g. t. Do źródłosłowu perfecti według gramatyki Kurcyusza i wypisów Schenkla w tłumaczeniu Samolewicza; w 2. półroczu miesięcznie dwa zadania piśmienne.

JĘZYK POLSKI: Prawidła gramatyczne podług planu zakreślonego w gramatyce Małeckiego. Czytanie wypisów T. III memorowanie i opowiadanie jak wyżej; miesięcznie dwa zadania piśmienne.

JĘZYK RUSKI: 2 g. t. Uzupełnienie nauki o odmianie słowa, powtórzenie ważniejszych prawideł z deklinacyi, składania według gramatyki Osadcy. Czytanie wypisów Partyckiego. memorowanie i opowiadanie jak wyżej; miesięcznie dwa zadania piśmienne.

JĘZYK NIEMIECKI: 4 g. t. Składnia aż do ściągania zdań według gramatyki Rebena cz. I. Wypisy Hamerskiego cz. I, memorowanie, opowiadanie i dyalog na podstawie lektury, miesięcznie 3 zadania.

HISTORIA: 1 g. t. Dzieje średniowieczne według Pütza w tłumaczeniu Jerzykowskiego.

GEOGRAFIA: 2 g. t. Geografia środkowej i północnej Europy z wyjątkiem austriacko-węgierskiej monarchii, geo-

grafia Ameryki i Australii według Kluna w tłumaczeniu Ludomira Germana i Romualda Starkla. Kartografia.

MATEMATYKA: 3 g. t. Arytmetyka. Ilości wprost sobie przeciwne, liczby ogólne, cztery pierwsze działania temi liczbami. Potęgowanie jednomianów, podnoszenie dwumianów do 1. i 2. potęgi, tudzież podnoszenie do kwadratu i sześciannu liczb szczególnych, jakoteż i wyciąganie pierwiastka kwadr. i sześciannu z tychże liczb według podręcznika jak wyżej.

GEOMETRYA: Podobieństwo trójkątów i nauka o kole, według podręcznika, jak wyżej. Zadania jak w klasie I.

HISTORIA NATURALNA: 2 g. t. W pierwszym półr. mineralogia według Klęska; w 2 półr. fizyka. Ogólne własności ciał, ciepło, chemia według Urbańskiego.

Klasa IV.

RELIGIA: 2 g. t. Wykład obrzędów kościoła rz. k. według Jachimowskiego, g. k. według Popiela.

JĘZYK ŁACIŃSKI: 6 g. t. Składnia słowa według gramatyki i przykładów Jerzykowskiego. Oddz. czytano z Cezara de bello gallico Lib. I. i II. według wydania Sobieskiego, miesięcznie cztery zadania piśmienne.

JĘZYK GRECKI: 4 g. t. Odmiana słowa nieforemnego według gramatyki Kurcyusza i wypisów Schenkla w tłumaczeniu Samolewicza; miesięcznie 2 zadania.

JĘZYK POLSKI: 3 g. t. Prawidła gramatyczne według planu zakresłonego w gramatyce Małeckiego. Czytanie wypisów T. IV, memorowanie i opowiadanie jak wyżej; miesięcznie dwa zadania piśmienne.

JĘZYK RUSKI: 2 g. t. Prawidła gramatyczne według planu zakresłonego w gramatyce Osadcy. Czytanie wypisów Partyckiego, memorowanie i opowiadanie jak wyżej; miesięcznie 2 zadania piśmienne.

JĘZYK NIEMIECKI: 3 g. t. Składnia rządu, przyimków i używanie czasów i sposobów według gramatyki i wypisów Janoty Cz. II., memorowanie, opowiadanie i dialog na podstawie lektury; miesięcznie 2 zadania.

HISTORIA i GEOGRAFIA: 4 g. t. W 1. półr. dzieje nowożytne według Pütza w tłumaczeniu Jerzykowskiego;

w 2. półr. Statystyka monarchii austriacko-węgierskiej według Szaraniewicza. Kartografia.

MATEMATYKA: 3 g. t. Stosunki złożone, reguła trzech złożona, rachunek procentu prostego i składanego, rachunek terminowy, reguła podziału i łańcuchowa, tudzież nauka o równaniach I. stopnia o jednej i więcej niewiadomych według podręcznika jak wyżej. Geometria. Położenie linii i płaszczyzny w przestrzeni; obrachowanie powierzchni i objętości brył, według podręcznika, jak wyżej. Zadania jak w klasie I.

FIZYKA: 3 g. t. Mechanika, akustyka, magnetyzm, elektryczność, światło, według Urbańskiego.

Klasa V.

RELIGIA: 2 g. t. Ogólna część chrześcijańsko-katolickiej wiary r. k. podług Jachimowskiego, g. k. podług Pełusza.

JĘZYK ŁACIŃSKI: 6 g. t. Powtórzenie składni przypadków, właściwości przymiotników i zaimków według gramatyki i przykładów Jerzykowskiego, Oddz. II., czytano z Liwiusza ks. I. i z Owidego *Metamorfozy* i *Libri Tristrium* podług wydania Gryzara; razem 1050 wierszy, miesięcznie 3 zadania.

JĘZYK GRECKI: 5 g. t. Ze składni aż do nauki o przyimkach według gramatyki jak wyżej. Czytano z wypisów Schenkla I. z *Cyropedyi*: 1. Życie młodociane Cyrusa. 2. Cyrus i Astyages. 3. Cyrus i Krezus. II. z *Anabasis*: 1. Przygotowanie wojenne Cyrusa. 2. Pochód wojenny i Bitwa pod Kunaxą. III. z *Pamiętników Sokratesa*: 1. Herkules na rozstajnej drodze. 2. O miłości bratniej. Z *Iliady Homera* wydania Hoheggera ks. I: od 1—200 w. Miesięcznie jedno zadanie piśmienne.

JĘZYK POLSKI: 3 g. t. Czytanie wypisów dla klas wyższych T. I. Cz. I., aż do pamiętników Janczara z objaśnieniem gramatycznym podług „Przeglądu form języka staropolskiego.” Z nowszej literatury „Wiesław” Brodzińskiego. Co trzy tygodnie 1 zadanie.

JĘZYK RUSKI: 2 g. t. O głosowni, o deklinacyi imion, przy czytaniu co potrzebniejsze o odmianie słowa. Czytanie *Chrestomatyi* Głowackiego, mianowicie zabytków pism

starorusk. XI i XII wieku z szczególnem uwzględnieniem kroniki i żywotów; co dwa miesiące 3 zadania.

JĘZYK NIEMIECKI: 3 g. t. Czytanie, rozbiór i opowiadanie ustępów prozaicznych i poetycznych z wypisów Jandaureka Cz. I, miesięcznie 2 zadania.

HISTORIA i GEOGRAFIA: 4 g. t. Historya orientalna, grecka z macedońską i rzymska do cesarstwa, według Pütza w tłumaczeniu Niedzielskiego i Gołębiowskiego.

MATEMATYKA: 4 g. t. Działania liczbami ogólnymi podzielność liczb, działania uławkami zwyczajnymi i dziesiętnymi, ułamki ciągle, proporcye, reguła trzech składana, reguła podziału i rachunek łańcuchowy, Planimetrya, podług Moñnika w tłumaczeniu Staneckiego. Zadania jak wyżej kl. I.

HISTORIA NATURALNA: 2 g. t. W 1. półr. mineralogia według Schödlera w tóm. Berdeau'a; w 2 półr. Botanika według Billa w tóm. Łomnickiego.

Klasa VI.

RELIGIA: 2 g. t. Część szczegółowa nauki wiary rz. k. według Jachimowskiego, g. k. według Pełesza.

JĘZYK ŁACIŃSKI: 6 g. t. Powtórzenie składni słowa według Gramatyki i Przykładów Jerzykowskiego Oddz. II. do Infinitivu. Czytano z Sall. bellum Jug. według wydania Sobieskiego; z Wergilego Georg. lib. II i III, z Bukolic. Ecl. I i V, z Eneidy lib. II, według Hoffmana, miesięcznie trzy zadania piśmienne.

JĘZYK GRECKI: 5 g. t. O przyimkach, stronach, czasach, trybach, słowach w zdaniach niezawisłych według gramatyki jak wyżej, czytano z Illiady wydania Hoheggera ks. I, II, z Odysei I i II, co miesiąc jedno zadanie piśmienne.

JĘZYK POLSKI: 3 g. t. Czytano z wypisów dla klas wyższych T. I. Cz. 2 od Jana Kochanowskiego aż do Szymonowicza Bendońskiego, z poglądem historycznym na literaturę wieku złotego i stosunki społeczne; co trzy tygodnie jedno zadanie piśmienne.

JĘZYK RUSKI: 2 g. t. Dalszy ciąg lektury z Chrestomatyi Głowackiego z kronik: Pouczenije Monomacha, Zatocznyk,

Słowo o połku Ihorewom z poglądem na piśmiennictwo do napadu Tatarów; w ostatnich miesiącach, wypisy Barwińskiego Cz. I; co trzy tygodnie jedno zadanie piśmienne.

JĘZYK NIEMIECKI: 5 g. t. Czytanie wypisów Jandaureka Cz. II, połączone z opowiadaniem i memorowaniem ustępów prozą i poetycznych; miesięcznie 2 zadania piśmienne.

HISTORIA i GEOGRAFIA: 3 g. t. Cesarstwo rzymskie i wieki średnie według Pütza.

MATEMATYKA: 3 g. t. W 1. półr. Arytm. 2 godz. w 2. półr. 1 godz. Pierwiastki, potęgi, logarytmy, równania określone 1 stopnia; Geometrya w 1. półr. 1 godz. w 2. półr. 2 godz. Stereometrya, trygonometrya płaska według podręcznika jak wyżej, zadania jak wyżej.

HISTORIA NATURALNA: 2 g. t. Zoologia według Nowickiego.

Klasa VII.

RELIGIA: 2 g. t. Chrześcijaństwo - katolicka etyka r. k. według Soleckiego; g. k. według Cybyka.

JĘZYK ŁACIŃSKI: 5 g. t. Powtórzenie składni na podstawie ćwiczeń. Czytano Cycerona pro Q. Ligario i prorege Deiotaro wydanie Klotza; z Verg. Eneidy ks III, wydanie Hoffmana, ćwiczenia stylistyczne według Trzaskowskiego Cz. I, miesięcznie trzy zadania piśmienne.

JĘZYK GRECKI: 4 g. t. Ze składni powtórzono materiał przeszłoroczny, prócz tego o trybach w zdaniach zawisłych, o infinitywie i partycypium, według gramatyki jak wyżej. Czytano z Demostenesa trzecią mowę przeciw Filipowi wydania Paulego, z Sofoklesa, Ajax do w. 400; od czasu do czasu zadanie piśmienne.

JĘZYK POLSKI: 3 g. t. Czytano z wypisów dla wyższego gimnazjum T. II. Cz. I, wszystkie ustępy z histor. literacjami uwagami, miesięcznie jedno zadanie.

JĘZYK RUSKI: 2 g. t. Czytanie pisarzy ukraińskich aż do Szewczeńki podług wypisów Barwińskiego Część I, i z części II, Utwory Kotlarewskiego, Kwitki i Szewczeńki; co miesiąc zadanie piśmienne.

- JĘZYK NIEMIECKI:** 4 g. t. Czytano z wypisów Mozarta T. II. wszystkie ustępy; co trzy tygodnie jedno zadanie piśmienne.
- HISTORIA I GEOGRAFIA:** Historia nowożytna do czasów najnowszych.
- MATEMATYKA:** 3 g. t. Równania nieokreślone 1. i 2. stopnia i niektóre stopnia wyższego, szeregi i ich zastosowanie do rachunku procentu składanego; nauka o kombinacjach, wzór Newtona o dwumianach i początki rachunku prawdopodobieństwa. Geometria. Analityczne przedstawienie jednej, dwóch i trzech linii prostych, tudzież linii powstających z przecięcia ostrokągu, według podręcznika jak wyżej. Zadania jak wyżej.
- FIZYKA:** 3 g. t. Wstęp, ogólne własności ciał, chemia w głównych zarysach tak nieorganiczna, jak organiczna, nauka o cieple, mechanika ciał stałych, ciekłych i lotnych według Chlebowskiego.
- PROPEDEUTYKA:** 2 g. t. Logika według Kremera.

Klasa VIII.

- RELIGIA:** 3 g. t. Historia kościoła katolickiego r. k. według Jachimowskiego, g. k. według Doerflera tłóm. przez W. J.
- JĘZYK ŁACIŃSKI:** 5 g. t. Tac. Historiae lib. Halma, Horacego Ody w liczbie 20; 2 epody, Sat. lib. I. 4 i 9; Epist. lib. I, 2 i 16 według Gryzara; ćwiczenia styl. zadania jak w klasie VII.
- JĘZYK GRECKI:** 5 g. t. Dalszy ciąg lektury Sof. Elektry według Dindorfa, Platona Meno według Hermana. Od czasu do czasu zadanie piśmienne.
- JĘZYK POLSKI:** 3 g. t. czytano z wypisów dla W. G. T. II. Cz. II. cenniejszych autorów z ostatniego okresu literatury polskiej z historyczno-literackimi uwagami. Estetyka analityczna na podstawie znajomych uczniom utworów poetycznych z literatury klasycznej i chrześcijańskiej; miesięcznie jedno zadanie piśmienne.
- JĘZYK RUSKI:** 3 g. t. Czytanie cenniejszych pisarzy ukraińskich od Kulisza począwszy, tudzież halickich, aż po czas dzisiejszy podług wypisów Barwńskiego tom III; krótki pogląd na rozwój literatury nowoczesnej ukraińskiej i halickiej, co miesiąc jedno zadanie.

JĘZYK NIEMIECKI: 4 g. t. Czytano ustępy z wypisów Mozarta T. III, nadto Schillera, Maria Stuart i Jungfrau von Orléans, co trzy tygodnie jedno zadanie piśmienne.

HISTORIA i GEOGRAFIA: 3 g. t. W 1. półr. Historia austyacko-węgierskiej monarchii; w 2. półr. Statystyka według Szaraniewicza.

MATEMATYKA: 1 g. t. Powtórzenie całego przedmiotu.

FIZYKA: 3 g. t. Magnetyzm, elektryczność, astronomia według Chlebowskiego.

PROPEDEUTYKA: 2 g. t. Psychologia według Krügera, tłum. Sawczyńskiego.

b) Przedmiotów nadobowiązkowych.

JĘZYK FRANCUSKI w dwóch oddziałach po 3 godziny tygodniowo, razem uczniów 36.

Oddział I. Według gramatyki Studniarskiego Cz. I. Etymologia do słowa nieregularnego, czytanie, rozbiór gramatyczny i tłumaczenie przykładów francuskich na język polski ustnie, polskich na język francuski ustnie i piśmiennie.

Oddział II. Gramatyka jak wyżej. Powtórzenie materiału naukowego z przeszłego roku. Cz. II. Składnia. Tłumaczenie ustępów polskich na język francuski jak wyżej; czytanie wypisów francuskich Aug. Świtkowskiego.

HISTORIA KRAJOWA: W Sześciu oddziałach po 1 godzinie tygodniowo, razem uczniów 171. W 1 a i b, i 3 oddziale do Kazimierza Jagiellończyka, w 2 i 4 do końca panowania Stanisława Augusta.

KALIGRAFIA w dwóch oddziałach po 1. godzinie tygodniowo, razem 80 uczniów.

RYSUNKI: w dwóch oddziałach, w pierwszym po 3, w drugim po 2 godziny tygodniowo, razem uczniów 32. Oddział I. Rysowanie figur geometrycznych od linii prostej do wykreślenia koła, rysowanie figur linearnych według wzorów Eichlera. Rysunki wolnoręczne: Zasady rysowania ołówkiem, początki kreślenia linii krzywych, arabesk, linii ławnych kwiatów; rysowanie części ciała ludzkiego według

wzorów Koppmana. Oddział II. Rysunki geometryczne od koła aż do elipsy i brył foremnych. Rysunki wolnoręczne. Rysowanie ołówkiem twarzy, według Meichelta, początki cieniowania kredką czarną i nauka o kolorowaniu akwarelami.

GIMNASTYKA: w czterech oddziałach po 1. godzinie tygodniowo, razem uczniów 89. W porze zimowej w sali gimnastycznej ćwiczenia wolne w miejscu i z miejsca, ćwiczenia z przyrządami; w porze letniej ćwiczenia na dziedzińcu gimnazjalnym na drążku stałym, poręczkach i słupie.

TEMATY DO ZADAŃ PISEMNYCH.

a) W języku polskim.

Klasa V.

1. Rozwinąć myśl zawartą w słowach: *Uti sementem feceris, ita metes.*
2. Korzyści żeglugi.
3. Napisać powiastkę do przysłowia: »Do czasu dzban wodę nosi.«
4. *Φδείρουβιν ἦδη Χρησθ' ὀμιλία κακὰ.*
5. Jakie są dla ucznia skutki próżnowania?
6. O ile wojna peloponeska przyczyniła się do upadku Hellady?
7. Treść staroczeskiego poematu »Czestmir i Własław«.
8. *Muth zeigt auch der Mameluck, Gehorsam ist des Christen Schmuck.* (Schiller, der Kampf mit dem Drachen.
9. Korzyści i szkody wielkich rzek.
10. *Von der Stirne heist Rinnen muss der Schweiss, Soll das Werk den Meister loben; Doch der Segen kommt von oben.* (Schiller, das Lied von der Glocke).
11. Dostatki nie wystarczają do prawdziwego szczęścia. (Rozmowa między bogaczem a ubogim).
12. Szlachetne zdrowie! Nikt się nie dowie, Jako smakujesz, Aż się zepsujesz. (Kochanowski. Pieśni II, 30).
13. Porównać wojnę peloponeską z pierwszą punicką.
14. Übung macht den Meister.

Klasa VI.

1. Nie wierz fortunie, co siedzisz wysoko, Miej na poślednie koła pilne oko; Bo to niestała pani z przyrodzenia, Często więc rada sprawy swe odmienia. (Kochanowski Pieśni, I, 5).
2. Wojna i burza.
3. Tok myśli w poemacie Chamissa: Die Kreuzschau.
4. *Οὐκ ἀρείῃ κακὰ ἔργα* (Homer, Odys. VIII, 329).
5. Ciekawy a obojętny.
6. I nieszczęście może być nauką dla człowieka. (Rozmowa między

ojcem a synem). 7. Paullatim summa petuntur. 8. Zmysłność zwierząt. 9. Sperat infestis, metuit secundis Atteram sortem bene praeparatum Pectus. Horacy. Carm. II, 10. 10. Napisać powiastkę do przysłowia: »Glück und Glas Wie leicht bricht das!« 11. Odważny a zuchwały. 12. Arbeit ist der Tugend Quell. (Herder, Cid.). 13. Wykazać przyczyny, które spowodowały wzrost Wenecyi w wiekach średnich.

Klasa VII.

1. Co było powodem, że Grecy Persów szczęśliwie odparli a Macedończykom ulegli. 2. Kto na male abo na swém przestaje, niczego mu nie dostaje. (Knapski). 3. Różnica między »Trenami« Jana Kochanowskiego a »Trenami« Samuela Twardowskiego (umieszczonymi w Wypisach). (Na podstawie lektury szkolnej). 4. Jakim przemianom ulega ląd stały w skutek działania wody. 5. Henryk IV. Burbon a Kaźmirz W., Piast. (Rozprawa na podstawie wykładów w szkole). 6. Człowiek w następującej dalszych lat jesieni, Drugi raz nie odmłodnie ani się zieleni, Przeto kwitnącej pory lat twych zażyj snadnie, Już się ten kwiat nie młodzi, kiedy raz opadnie. (Kochanowski: Nie próżnujące próżnowanie). Rozprawa. 7. Wpływ stosunków geograficznych półwyspu bałkańskiego na rozwój Helenów. 8. Zmiana polityki europejskiej przed wojną siedmioletnią (na podstawie wykładów). 9. Wpływ Konarskiego na literaturę XVIII. wieku. 10. Jakie koleje przechodził klasycyzm w literaturze polskiej do w. XIX (na podstawie nauki szkolnej).

Klasa VIII.

1. Dlaczego epoka literatury naszej od r. 1820 nosi nazwę narodowej? na podst. wykładu. 2. Przyczyny zawziętych wojen Kartagińczyków z Rzymianami. 3. Jaką wartość mają zmysły dla duchowego życia człowieka. 4. Znaczenie ballady Alpuhara w poemacie »Konrad Wallenrod« Mickiewicza. 5. Jakie zasługi położyli poeci szkoły ukraińskiej: Malczewski, Zaleski i Goszczyński około literatury polskiej (na podstawie lektury i wykładów w szkole). 6. »In rebus adversis animosus fortisque appare«. (Rozprawa poparta przykładami z historyi powszechnej). 7. Dlaczego przyznają Europie wyższość nad innymi częściami świata. 8. Marya Malczewskiego a Jan Bielecki Słowackiego. (Porównanie na podstawie lektury szkolnej). 9. Wartość przyjaźni (Rozprawa). 10. Treść poematu »Grażyna« i charakter głównych jego osób.

b) W języku ruskim.

Klasa V.

1. Не откладывай на завтра, що нынѣ зроби́ти маешь. 2. Найльпшовѣ школовѣ для чоловѣка бувае часто нещастѣ. 3. Рѣка и жить (порѣвнать). 4. Буря (на описане на пѣдставѣ утворѣ поетичного Гушалеви́ча, Буря съ вѣтромъ). 5. Важнѣсть Ниля для Египтянъ. 6) Працюю́ю якобысь мавѣ вѣчно жити, а жий якобысь мавѣ завтра вмирати. 7. Выховане молодежи спартанской (пѣсля Ксенофонта). 8. Основане Риму. 9 Весна и молодѣсть чоловѣка (поровнане). 10. Смирнѣсть красить молодця. 11. Рядъ мыслей основныхъ въ четвертой элегии Овида. 12. Борба Гораціевъ и Кураціевъ (по Ливію). 13. Содержане бесѣды Иляріона (на пѣдставѣ читаня школьного зъ Хрестоматіи о законѣ Мойсеевомъ). 14. Байка о Фастонѣ.

Klasa VI.

1. Пріязнь и Облестъ (паралельна характеристика). 2. Значене Нестора въ русской Исторіографіи. 3. Пановане и заслуги Аугуста. 4. Засѣвъ и живообразомъ житя людзкого. 5. Пановане и заслуги Константина Великого. 6. Дѣмъ родинный (опись) 7. Значене Маратену въ исторіи греческой. 8. Non accerpimus brevem vitam, sed facimus. 9. Порѣвнане Александра Великого съ Ганнибалемъ. 10. Значене Огня. 11. Корысти подорожи пѣшо. 12. Aurora musis amica. 13. Значене пословиць: *principiis obsta, sero medicine paratur*. 14. Содержане поемы „Слово о полку Игоревѣ.“

Klasa VII.

1. Вліянье Киевской колегии на литературу руску. 2. *Eutta carat lapidem non vi, sed saepe cadento*. 3. Анализа мовы Цицерона „*pro q. Ligario*.“ 4. *Cari sunt parentes, cari liberi, propinqui familiares, sed omnes omnines caritetes patri a una complexa est*. 5. Хѣдъ мыслей въ думѣ о Маринѣ Богуславской. 6. Науки щастя окрасою. 7. Значѣнье Котляревского въ письменности нашѣй. 8. Немое жадной ознаки вѣжливости, которабы немала глубшого морального засновку. 9. Образъ Наума въ повѣсти Квѣтки „Маруся.“ 10. Заслуги Юсифа II. около монархii аустрійской.

Klasa VIII.

1. Причины революціи французской. 2. Образъ Орысъ въ дотычнѣй пуплѣ Кулъша. 3. Заслуги Бабенбергѣвъ около заснованія аустрійской державы. 4. Ἀνδρωπος ὄν τοῦτ' ἰσθὶ καὶ μέμνησ' ἀεί. 5. Вплывы этични рѣльництва. 6. Zu grosses Unglück lernt ein edles Herz sich endlich finden, aber wehe thut's des Lebens kleine Zierden zu entbehren. 7. Якимъ способомъ силкцесь клитемиестра убѣйство мужа оправдати, якъ опровергасъ Електра въ дотычнѣй траг. Софокля. 8. Чи лучше дається спѣзнавати жите людзке посредствомъ романѣвъ, чи противно помочою исторіи. 9. Хѣдъ мыслей въ творѣ М. Пашкевича „Бандуристъ.“ 10. Поглядъ на письменнѣсть руску въ Галичинѣ.

c) W języku niemieckim.

Klasa V.

1. Nutzen der Hausthiere. 2. Eine Übertragung. 3. Über die Erziehung der Jugend bei den alten Persern (nach Xenophon). 4. Eine Übertragung. 5. Briefliche Mitteilung über eine stattgehabte Feuerbrunst. 6. Übersetzung aus dem polnischen Lesebuche. 7. Der Nutzen der Wälder. 8. Übersetzung aus dem polnischen Lesebuche. 9. Übersetzung aus dem polnischen Lesebuche der IV. Klasse. 10. Prosaische Wiedergabe des Gedichtes von Goete »Der Sänger«. 11. Gold und Eisen in Bezug auf ihren Nutzen und Schaden verglichen. 12. Termpylæ der neuen Zeit. Eine Übersetzung aus dem polnischen Lesebuche der IV. Klasse §. 58. 13. Schilderung der Begebenheit, welche dem Bürger'schen Gedichte »Das Lied vom braven Manne« zu Grunde liegt. 14. Fortsetzung der genannten Übersetzung aus dem polnischen Lesebuche Kl. IV. 15. Grundidee und Inhaltsangabe des Gedichtes »Der Ring des Polykrates«. 16. Auf welche Weise hat Romulus und auf welche Numa Pompilius sich um den römischen Staat verdient gemacht. 17. a) Abwechselnd b) Übersetzung aus dem polnischen Lesebuche der IV. Klasse. 18. Welchen Umständen verdankte Kaiser Rudolph von Habsburg den Sieg über Ottokar II. von Böhmen. 19. Eine Übersetzung aus dem polnischen Lesebuche IV. Klasse. 20. Eine Übersetzung aus dem Polnischen.

Klasa VI.

1. Wie ich die Ferien zugebracht habe. (im Form eines Briefes).
2. Eine Übertragung.
3. Des Sängers Fluch ein Gedicht von Uhland prosaisch nacherzählt.
4. Eine Übertragung.
5. Angabe der Hauptbegebenheiten im 1. Theile des Niebelungenliedes.
6. Übersetzung aus dem polnischen Lesebuche der IV Klasse.
7. Meer und Wüste (ein Vergleich).
8. Übersetzung aus dem polnischen Lesebuche.
9. Übersetzung aus dem polnischen Lesebuche der IV. Klasse.
10. Gedankengang des Gedichtes von Lenau »Der Postillon«.
11. Mein Geburtsort (eine Beschreibung).
12. Das Meer und dessen Einfluss auf das Klima der Erde. (Übersetzung aus dem polnischen Lesebuche Band IV. §. 77.
13. »Die Klage der Ceres« Inhaltsangabe und Deutung der Allegorie.
14. Fortsetzung der genannten Übersetzung aus dem polnischen Lesebuche Band IV. §. 77.
15. Welche Massregeln ergriff Cicero um die Verschwörung Catilinas zu hintertreiben auf Grund der deutschen Schullektüre.
16. Ursachen und Verlauf des III Kreuzzuges.
17. a) Abwechselnd, b) Übersetzung aus dem polnischen Lesebuche der IV. Klasse.
18. Es ist der Gedanke zu entwickeln. »Des Lebens ungemischte Freude ward keinem Irdischen zu Theil.«
19. Eine Übersetzung aus dem Polnischen.
20. Eine Übersetzung aus dem Polnischen.

Klasa VII.

1. Krieg und Sturm (Vergleichung).
2. Welche Lebensbilder gibt uns Schiller in seinem Liede von der Glocke.
3. Vögel und Säugethiere (Vergleichung).
4. Das Blut und dessen Bedeutung für den Organismus.
5. Pflanzen und Thierwelt im Herbste.
6. Verdienste Kasimirs des Grossen um die Cultur Polens.
7. Ostracismus. (Scherbengericht).
8. Veranlassung und Gedankengang der III. philippischen Rede
9. Folgen der Eroberung Constantinopels für die Literatur der Menschheit
10. Uibersicht der Feldzüge Alexander's des Grossen.
11. Inwiefern das Leben und die Schule den Menschen bilden.
12. Gedankengang der Ballade: Der wilde Jäger.
13. Ursachen des Kampfes zwischen Guelfen und Gibellinen.
14. Kann uns zum Vaterlande die Fremde werden? (Göthe's Iphigenie).

Klasa VIII.

1. In wie fern kann man von dem Äussern eines Menschen auf sein Inneres schliessen?
2. Das Stadtleben von seiner Lichtseite be-

trachtet. 3. Das Stadtleben von seiner Schattenseite betrachtet. 4. Charakteristik des Cardinals, Friedrich Borromäus. (Nach der Schullectüre). 5. Über die Eisenbahnen. (Eine Abhandlung). 6. Gedankengang und Grundidee des Gedichtes von Schiller: »Das verschleierte Bild zu Sais.« 7. Rückblick eines Studierenden am Sylvesterabende über die Fortschritte und Versäumnisse im verflossenen Jahre. 8. Parallele zwischen Elektra und Chrysothemis nach der Schullectüre. 9. Ein gutes Gewissen ist das beste Ruhekissen. 10. Otho und Vitellius, (Eine Parallele nach der Schullectüre). 11. Der Bedächtige und der Unentschlossene. (Eine Charakterschilderung). 12. Was versteht man unter den Temperamenten, und wie unterscheiden sie sich von einander? 13. Burleigh und Talbot. Charakterschilderung nach Maria Stuart. 14. Jeder ist seines Glückes Schmied. Zu beweisen durch eine selbsterfundene Erzählung. 15. Demosthenes als Redner und Staatsmann, (zadanie maturalne).

Statystyka uczniów.

W klasie	Uczniowie publiczni		Wypadek klasyfikacji pod koniec roku szkolnego						na egzaminie poprawczym na początku roku	
	na początku	pod koniec	S t o p i e ń							
	roku szkolnego		celujący	pierwszy	drugi	trzeci	w zawieszaniu	przestało uczęszczać	obstali	nie obstali
I. a.	61	53	4	27	1	13	8	8	12	4
I. b.	59	59	5	38	1	6	9	—	15	—
II. a.	52	46	5	25	3	5	8	6	15	1
II. b.	47	40	2	25	—	3	10	7	6	—
III. a.	44	41	3	26	—	2	10	3	6	1
III. b.	42	39	5	28	—	1	5	3	2	—
IV. a.	32	25	4	18	—	1	2	7	3	1
IV. b.	37	37	6	20	—	2	9	—	—	—
V.	50	42	3	25	—	—	14	8	12	1
VI.	32	27	4	22	—	—	1	5	4	—
VII.	35	32	6	19	—	1	6	3	4	—
VIII.	39	33	3	23	2	—	5	6	—	—
Razem . .	530	474	50	296	7	34	87	56	79	8
P r y w a t y ś c i										
	8	2	6	—	—	—	—	—	—	—

W porównaniu z rokiem szkolnym 1879. prywatystów było uczniów publicznych 60. ubyło prywatystów 3.

Pomiędzy tymi znajduje się:

Krajowców	Obcokrajowców	Religii		Wyznania		Bezwyznaniowy	Mówiących rodzimym językiem		
		rz. kat.	gr. kat.	ewangelickiego	mojżeszowego		polskim	ruskim	niemieckim
472	10	186	132	1	163	—	326	130	26

Wiek uczniów pod koniec roku szkolnego w kl. I:

10-ty rok u 3 uczniów,

11 „ 31 „

12 „ 28 „

13 „ 14 „

14 „ 25 „

15 „ 7 „

16 „ 4 „

Płaciło szkolne 289.

Uwolnionych od całego szkolnego 193.

Całoroczne szkolne przyniosło 6237 złr.

Stypendyum pobierało uczniów 5.

Kwota na stypendya wydana 792 złr. 50 ct.

NABYTEK TEGOROCZNY.

a) Biblioteka dla nauczycieli.

Religia. Mach Fr. T. Erbauungsreden zunächst für Studirende höherer Bildungsanstalten 2. und 3. Jahrgang.

Filozofia. Bain Aleksander, Logika, tłumaczenie z angielskiego. Taine Henryk, O ideale w sztuce, przełożył Mierzejewski. Helmholz H. Dr. Die Thatsachen in der Wahrnehmung.

Historia i Dzieła pomocnicze. Zawadzki Władysław, Literatura w Galjcyi od r. 1872—1848. Ranke Leopold, Englische Geschichte, vornehmlich im 17. Jahrhundert. Ranke Leopold, Französische Geschichte, vornehmlich im 16. und 17. Jahrhundert. Peschel Oskar, Neue Probleme der vergleichenden Erdkunde. Kitowicz Jędrzej, Opis obyczajów i zwyczajów za panowania Augusta III. Taine, Zarysy Anglii, przełożył Aleksander Świętochowski. Szczepański Alfred, Szkoły i wychowanie w Polsce. Tatomir Łucyan, Dzieje Polski w zarysie. Wojciechowski Tadeusz, Chrobacza, rozbiór starożytności słowiańskich.

Nauki przyrodnicze. Müller-Pouilleks, Lehrbuch der Physik und Meteorologie.

Filologia i Lingwistyka. Bemm Joseph, Deutsche Aufsätze. Małcki Antoni, Gramatyka historyczno-porównawcza języka polskiego. Complement au Dictionnaire de l'Academie française.

Literatura starożytna. Dzieła Platona, przekładał z greckiego Antoni Bronikowski tom II. M. Fabii Quintitiani Institutiones oratoriae recensuit Ecluairelus Bounel. M. Fabii Quintiliani Institutiones oratoriae liber decimus, erklärt von E. Bounel.

Cron Christian Dr. Platons Vertheidigungsrede an Kriton, Platons Laches. Deutsche Julius Dr., Platons Protagoras, Platons Gorgias. Hug Arnold, Platons Symposion. Wohlrab Martin Dr., Platons Phädon, Platons Entyphron. Homeri Ilias von Amers Friedrich Karl I. B. Iorndins Tacitus ab Immanuele Bekkero. Sophokles Philoktet, Trachinae von Fr. H. M. Blaydes. Sophokles A'jax, Commentario perpetuo illustravit Chr. Ang. Lobek. Sophostis Oedipus Tyrannus edidit Maurycy Schmidt. Sophoklis Electra edidit Otto Jahn, Horatzens Satiren lat. und deutsch von Döderlein. Horatii Flami Opera recensuerunt O. Keller et A. Holder Vol. II.

Literatura nowożytna. Zathej Hugo, Uwagi nad Panem Tadeuszem. Tarnowski Stanisław, Komedye Alex. hr. Fredry, trzy odczyty. Spasowicz Władysław, Nowe studyum nad Syrokomlą. Antonowycz Wł. i Drahomanów M., Istoryczeskie Piśni Małoruskoho Naroda.

Książki szkolne. C. Taciti Epitome in usum scholarum cominnavit Alojsius Capellman. Hamersky Edward, Wypisy niemieckie dla klasy IV szkół średnich. Klun, Geografia powszechna, podręcznik L. Germana i R. Starkla. Jędrzejowski Antoni, Historia powszechna dla średnich klas gimnazyalnych, realnych i wyższych szkół miejskich przełożył z najnowszego wydania Pütza. Łomnicki A. M. Mineralogia i Geologia dla klas wyższych szkół średnich. Reben E., Gramatyka języka niemieckiego Jana Schobera. Samolewicz Zygmunt, Przykłady do tłumaczenia z języka łac. na polski i z pols. na łaciński Cz. I, na kl. I. Reben Edward, Wypisy dla szkół średnich. Schenkl Karol Dr., Ćwiczenia greckie do polskiego języka zastosował Dr. Z. Samolewicz.

Czasopisma. Zeitschrift für das österr. Schulwesen. Szkoła, tygodnik pedagogiczny. Verordnungsblatt für den Dienstbereich des Ministerium für C. und U.

Mapy. Letoschek Emil, Tableau de wichtigsten physikalisch-geographischen Verhältnisse. K. Fr. Baur, Austriacko-Węgierska Monarchia, wypisał Janota. H. Kieppert, Politische Schulwandkarte von Europa, Politische Schulwandkarte von Asien. Hardt Vincenz, Wandkarte von Afrika. Lehman, Globus indukcyjny.

b) Biblioteka dla uczniów.

Kłosy. Kremer: Dzieła. Tydzień polski. Grajert: Obrazki historyczne z życia świętobliwych Polaków; Przygody Lorka Szlązaka. Borkowska: Powieści i opowiadania dla młodego wieku; Wspomnienia przeszłości. Anczyc: Przygody prawdziwe żeglarzy i podróżników; Księga sławniejszych odkryć geograficznych. Müller: Młodość sławnych ludzi. Chęciński: Opowiadania historyczne. Dzeduszycki: Ojczyzna. Poezye Ludw. Kondratowicza. Bartoszewicz: Znakomici mężowie. Chamiec: Próby rymotwórcze. Kordecki: Pamiętnik oblężenia Częstochowy. Wężyk: Okolice Krakowa. Czapliski: Na Irtyszu. W sybirskich tajgach. Bareille: Emilia Paula. Newmann Kalista. Wasilewski: Poezye. Smiles: Pomoc własna. Castillon: Po szkolnym roku. Ujejski: Skargi Jeremiego. Romanowski: Dziewczę z Sącza. Morgenbesser: Obrona Sokołowa. Hübner: Przechadzka na około ziemi. Wójcicki: Szkice historyczne z domowego życia niedawno ubiegłej przeszłości. Taine: Portrety literackie. Koszyc i Wschód, ze Stambułu do Angory. Baeblich: Die Wunder der Schöpfung: Umlauft: Wanderungen durch die oester. Monarchie. Deutsch: Die Lebensweise der Völker. Fürstaedler: Die Göttenwelt der Alten. Ule Oto: Die Wunder der Sternwelt.

Fabiola ou l'Eglise de Catacombes par S. E. le cardinal Wiseman. Païens et Chrétiens, récits des premiers temps du Christianisme par le comte Anatol de Segur. Délassements instructifs par M. Arthur Mangin. Histoire instructive par M. de Chavannes. Voisin Gilbert ou la curiosité qui est bien et la curiosité qui est mal, par Louis Eglé. Deux beaux frères ou faute et dévouement par Mme Marie de Bray. Deux familles ou bonne et mauvaise éducation par Mme la Comtesse de Bassanville. Français en Russie, les souvenirs de la campagne de 1812 et de deux ans de captivité en Russie par J. J. E. Roy. Rome sous Néron, Etude historique par A. M. Trésor de la famille, suivi de les filles du lapidaire par Maurice Barr. Charles I. et Olivier Cromwell par M. Todièrre. Richard Coeur de Lion Roi d'Angleterre par M. Babtistin Ponjoulat. Cent merveilles des sciences et des arts par M. de Marles. Voyages et Aventures du Capitaine Cook par H. Lebrun. Aventures d'un florin racontées par lui même.

Bonnes lectures, Souvenirs et recits authentiques par Félix Cassan. Conquérants célèbres par M. de Chavannes. Histoire contemporaine préparée à former l'esprit et le coeur de la jeunesse par Joseph de Margal.

c) Gabinet fizyczny.

Metr z podziałką. Dwa piknometry. Piszczalka z stroikiem. Organki. Hygrometr Daniela. Zwierciadło wypukłe. Butelka Lannego. Dwa gazometry. Dzwon Pristleja i pęcherz kauczukowy.

d) Gabinet historyi naturalnej.

Niedźwiadek europejski. Kleszcz. Przekopnica. Ściennica. Nitnik. Włosień. Tasiemiec długocłonkowy. Skolopendra. Ukwiat sasanka. Osie drutowe do 6 układów mineralnych. Zbiór przemiany owadów.

e) Nauka rysunków.

Aparat do perspektywnych doświadczeń. Sześć małych aparatów perspektywnych do przedstawienia najważniejszych położeń linii równoległych ku obrazowi. Trzy równoległe proste do pierwotnych ćwiczeń w perspektywnych zasadach. Kąt z poruszalnymi ramionami. Równno ramienny trójkąt.

FUNDUSZE.

a) Na środki naukowe.

Pozostałość z r. s. 1879	2 złr. 39 ct.
Taksy od przyjęcia	363 „ 30 „
Taksy za duplikaty świadectw	5 „ — „
Datek na środki naukowe	542 „ — „
	<hr/>
Razem	912 złr. 39 ct.

Z tej sumy wydano:

I. Na bibliotekę dla nauczycieli:

Za książki, czasopisma i mapy	396 złr. 22 ct.
Za oprawę książek	78 „ 85 „
Na pokrycie innych potrzeb	44 „ 88 „

II. Na bibliotekę dla uczniów:

Za książki i czasopisma	102 „ 95 „
Na pokrycie innych potrzeb	9 „ 61 „

III. Na gabinet fizyczny:

Za przyrządy	147 „ 68 „
Na pokrycie innych potrzeb	30 „ 25 „

IV. Na gabinet historyi naturalnej:

Za okazy i przyrządy	44 „ 60 „
Na pokrycie innych potrzeb	1 „ — „

V. Na przyrządy do nauki rysunków:	37 „ 80 „
--	-----------

b) Na wsparcie ubogich uczniów:

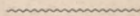
Z zeszłego roku pozostało	26 złr. 90 ct.
Wpłynęło do puszki	9 „ — „
Abituryent Włodzimierz Nerunowicz - Baworowski ofiarował	5 „ — „
Prywatysta kl. VII. Józef hr. Baworowski	10 „ — „
Uczeń kl. IV. Auerbach Szymon	5 „ — „
	<hr/>
Razem	55 złr. 90 ct.

Z tego wydano:

Na opłatę szkolną	15 złr. — ct.
Na utrzymanie chorego ucznia i za lekarstwa	17 „ — „
Za ubranie	4 „ — „
	<hr/>
Razem	36 złr. — ct.

Pozostaje na rok przyszły 19 złr. 90 ct.

W tutejszej kasie oszczędności jako żelazny kapitał było roku zeszłego 437 złr., co obecnie razem z odsetkami czyni 458 złr. 11 ct.

WYNIK EGZAMINU DOJRZAŁOŚCI.

	U c z n i ó w		
	publicz- nych	obcych	ogółem wszystkich
Poddało się egzaminowi dojrzałości	33	10	43
Otrzymało zaszczytne świadectwo dojrzałości	3	1	4
Otrzymało świadectwo dojrzałości	26	3	29
Przeznaczono do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu	3	2	5
Reprobowano na jeden rok	1	1	2
Reprobowano bez terminu	—	2	2
Odstąpił po egzaminie pismienym	—	1	1
Z tutejszych uczniów udaje się:			
na teologią	4		
na prawo	19		
na medycynę	4		
na wydział filozoficzny	3		
do konserwatorium muzycznego	1		
do wojskowości	2		

Abituryenci opracowali następujące zagadnienia pisemne:

Tłómaczenie z języka łacińskiego na polski: Liv. III, c. 33, ed. Grygara, str. 130—131 „Anno trecentesimo altero. . . . populi adiceret.“

Tłómaczenie z języka polskiego na łaciński: Z dziejów Weltera skróconych, tłumaczenie Zyg. Sawczyńskiego, wydanie z roku 1873, str. 90—91, od słów „Miotany żądzą zemsty Brenus. . . . i wyswobodził Rzym, chociaż w kupę gruzów zamieniony.“

Tłómaczenie z języka greckiego: Hom. Odys. XIII v. 287—318
 “Ως φάτο, ἀνδρῶν.

Wolne wypracowanie w języku polskim: Rozebrać i uzasadnić zdanie:

Wytrwałość to młodzieńcze! prowadzi do celu,
Bez niej i geniuszów już zmarniało wielu!

Wolne wypracowanie w języku ruskim: Чоловѣкъ въ борьбѣ съ природою.

Wolne wypracowanie w języku niemieckim: Demostenes als Redner und Staatsmann.

Z matematyki:

1. Rozwiązać równanie $\sqrt{2x+7} + \sqrt{3x-18} = \sqrt{7x+1}$.

2. Jaką rentę można pobierać od kapitału 1800 złr. przez 18 lat na końcu każdego roku, licząc procent składany po 6⁰/₁₀.

3. Wiedząc, że powierzchnia podstawy ostrokągu ukośnego = 1348 □ 5 metr. a obok jego: 39⁰, 27', 18", znaleźć było bryłowość tego ostrokągu (zadanie trygonometryczne).

Wiek abiturjentów: 17 rok u 1,

18 „ 1,

19 „ 11,

20 „ 7,

21 „ 6,

22 „ 3,

23 „ 5,

24 „ 2,

25 „ 2,

26 „ 3,

27 „ 2.

Z 33 uczniów, których uznano za dojrzałych, kształciło się w tutejszem gimnazjum 30, a to:

przez 1 rok 2,

„ 2 „ 3,

„ 3 „ 2,

„ 4 „ 5,

„ 5 „ 3,

„ 6 „ 2,

„ 7 „ 4,

„ 8 „ 9,

Chlubne świadectwa dojrzałości otrzymali: 1. Geciow Onufry.

2. Krzysztofowicz Jan. 3. Parnass Salomon. 4. Schmetterling Józef.

Świadectwo dojrzałości otrzymali: 5. Celewicz Alexander.

6. Czajkowski Filibert. 7. Demant Salomon. 8. Fischer Abraham,

9. Kicki Tytus. 10. Jan hr. Koziobrodzki. 11. Krynicki. 12. Lachowicz Wacław. 13. Lewicki Michał. 14. Marienberg Dawid. 15. Morgenroth Maurycy. 16. Niebieszcząński Piotr. 17. Pakosz Tadeusz. 18. Piątkiewicz Kazmierz. 19. Pochowski Włodz. 20. Pokrzywnicki Włodz. 21. Schmidt Jan. 22. Sielecki Adam. 23. Sołtys Tadeusz. 24. Hoszowski Kajetan. 25. Pressen Jan. 26. Starzecki Daniel. 27. Starzewski Stef. 28. Sühs Piotr. 29. Teisseyre Edward Kamil. 30. Tennenbaum Louis vel Lazer. 31. Witold hr. Wiśniewski. 32. Zahajko Leon. 33. Zorychta Antoni.

Reprobowano na jeden rok 2 abiturjentów, bez wyznaczenia terminu 2, do poprawczego egzaminu po feryach przyznaczono 5.

KRONIKA GIMNAZYALNA.

Rok szkolny rozpoczęto wezwaniem Ducha św. dnia 1. września.

Na miejsce pp. profesorów Dra. Daniela Ludkiewicza i Józefa Czerneckiego przeniesionych pierwszego do IV. gimnazjum, drugiego do gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie zamianowało Wys. Min. W. i O. rzeczywistymi nauczycielami w tutejszem gimnazjum panów Leona Rudnickiego, zastępcę gimnazjum Przemyskiego i Sebestyana Kruźla, zastępcę gimnazjum Stanisławowskiego. Na miejsce p. zastępcy Kaspra Algierskiego, przeniesionego do realnego gimnazjum w Kołomyi, przydzieliła wysoka krajowa Rada szkolna tutejszemu zakładowi p. Stanisława Majerskiego, zastępcę żeńskiego seminaryum we Lwowie, a z powodu rozdzielenia klasy IV. na dwa równoległe oddziały panów Leona Gunkiewicza, zastępcę gimnazjum Stanisławowskiego i Emila Urbanitzkiego, zastępcę realnego gimnazjum w Brodach. Zakład poniósł bolesną stratę przez śmierć ś. p. profesora Józefa Dąbrowskiego, który dnia 8. lutego życie nagle zakończył. Zmarły odznaczał się prawością charakteru, był światłym i gorliwym nauczycielem miłującym swój zawód i powierzoną sobie młodzież. To też obrzęd pogrzebowy odbył się wśród licznego współdziału publiczności, a uczniowie klasy VI, których był gospodarzem, sprawili mu pomnik, który w miesiącu maju po odprawionem w kaplicy cmentarnej nabożeństwie przez ks. Fr. Nieświatowskiego katechety r. k. na grobie ustawiono.

Dnia 4. października obchodził zakład imieniny Najjaśn. Pana uroczystem nabożeństwem w kościele i cerkwi. Młodzież szkolna przystąpiła w ciągu roku szkolnego trzy razy do św. Sakramentów pokuty i ołtarza i odbyła wielkanocne rekolekcyje.

Rok szkolny zakończono dnia 15. lipca nabożeństwem w obu świątyniach i rozdaniem świadectw.

Ważniejsze rozporządzenia wydane w upłynionym roku szkolnym:

Reskrypt W. M. W. i O. z dnia 24. lipca 1879 do l. 11541, mocą którego wnioski o zmianę podręczników szkolnych powinny być przedłożone wys. kr. Radzie szk. na 3 miesiące przed końcem roku szkolnego i zaopatrzone protokołem dotyczącej się konferencji, ocenieniem przez fachowego nauczyciela tak podręcznika mającego być usuniętym, jako też podręcznika, który ma być zamiast niego używanym, tudzież po jednym egzemplarzu obu książek.

Okólnik wys. kr. Rady szk. z d. 28. listopada 1879 do l. 12652, zaliczający w poczet książek do użytku szkolnego dozwolonych »Dzieje Monarchii Austriacko-Węgierskiej dla szkół średnich profesora W. W. Tomka, przełożył i uzupełnił M. Markiewicz.«

Okólnik z d. 7. grudnia 1879 do l. 12397, zaliczający w poczet książek do użytku szkolnego dozwolonych »Zoologią obrazową metodycznie opracowaną dla niższego stopnia nauki przez Dra M. Nowickiego z 554 rycinami.«

Reskrypt W. M. W. i O. z d. 22. listopada 1879 do l. 18458, wskazujący sposób wprowadzenia jednostajnej pisowni niemieckiej.

Okólnik z dnia 31. marca b. r. do l. 15411, z uwiadomieniem, że poczynawszy od d. 1. stycznia b. r. wszystkie potrzebne druki będą udzielane z Ekonomatu c. k. Namiestnictwa tylko za uiszczeniem przypadającej należności z góry.

Okólnik z d. 31. kwietnia b. r., z uwiadomieniem, że aspiranci na jednoroczną służbę wojskową mają być przygotowani z nauki o projekcyi i zastosowaniu tejże do nauki o cieniach.

Okólnik z d. 12. czerwca b. r. do l. 4776, z uwiadomieniem, że Najjaśniejszy Pan najwyższem postanowieniem z d. 25. kwietnia najjaśkawiej zezwolił raczył na powiększenie etatu nauczycieli w gimnazyum św. Jacka w Krakowie i w II. gimnazyum we Lwowie o dwie posady poczynawszy od 1. stycznia 1881.

Okólnik z dnia 19. czerwca b. r. do l. 5409, zalicza gramatykę języka łacińskiego Dra Z. Samolewicza, wyd. II. w poczet książek do użytku szkolnego dozwolonych.

Okólnik z d. 14. czerwca b. r. do l. 3540, zalicza »Ćwiczenia łacińskie na V. i VI. klasę szkół gimnazjalnych« Br. Trzaskowskiego wydanie II. przerobione i pomnożone, a Okólnik z 4. lipca »Przykłady do tłómaczenia z języka łacińskiego na polski i z polskiego na łaciński Dr. Z. Samolewicza cz. 2. na klasę II.« w poczet książek do użytku szkolnego dozwolonych.

Okólnik z dnia 7. lipca b. r. do l. 6394, zalicza tymczasowo w poczet książek do użytku szkolnego dozwolonych prof. Dra Ant. Gindelego »Dzieje powszechne dla wszystkich szkół średnich» przełożył M. Markiewicz t. I. i II.

Rok szkolny 1881 rozpocznie się d. 1. września. Zapisy i egzamina wstępne do klasy I. odbywać się będą od 28. do 31. sierpnia, równie też egzamina poprawcze. Uczniowie starający się o przyjęcie do kl. I., którzy poprzednio uczęszczali do publicznej szkoły ludowej, winni wykazać się przed dyrekcją zaświadczeniem tejże szkoły, na którem końcowy ustęp ma opiewać: »Ponieważ uczeń ten zamierza wstąpić do szkoły średniej, przeto wydaje mu się na ten cel niniejsze świadectwo.« Nadto ci uczniowie mają okazać metrykę chrztu lub urodzenia, złożyć 2 złr. 10 ct. taksy od przyjęcia, datek na środki naukowe wysokości 1 złr. i opłatę szkolną albo przy zapisie, albo najdalej w przeciągu miesiąca września. Równie też każdy uczeń nowo wstępujący do gimnazyum obowiązany jest do złożenia zaraz na wstępie 2 złr. 10 ct. taksy od przyjęcia, 1 złr. datku na środki naukowe i opłaty szkolnej w przeciągu miesiąca września, jeśli od niej nie ma uwolnienia. Do złożenia datku w kwocie złr. 1 na środki naukowe są i miejscowi uczniowie obowiązani.

LOKACYA UCZNIÓW POD KONIEC II. PÓLROCZA.

Klasa I a.

Stopień celujący: 1. Hankiewicz Mikołaj. 2. Kopytczak Bogdan. 3. Engel Dawid. 4. Horowitz Filip. Stopień pierwszy: 5. Bialecki Eugeniusz Wiktor. 6. Buraczek Julian. 7. Buraczek Leon. 8. Bryliński Kazmierz. 9. Hefter Ekiwa Wolf. 10. Katz Chaim Wolf. 11. Gold Jakób. 12. Demant Nachum. 13. Steiz Eugeniusz. 14. Hefler Natan. 15. Engel Berl. 16. Goldner Max Izydor. 17. Czemeryński Jan. 18. Jawetz Mechl. 19. Freudmann Samuel. 20. Gliński Mikołaj. 21. Landes Abraham. 22. Wolski Włodzimierz. 23. Auerbach Fiszel. 24. Struchmańczuk August. 25. Katz Aron. 26. Zieliński Edward. 27. Hołyński Antoni. 28. Brückmann Alexander. 29. Kruszelnicki Antoni. 30. Zacharyów Inocenty. 31. Czuby Teodor. Stopień drugi: otrzymał 1 uczeń. Stopień trzeci: 13. Przyznaczono do egzaminu poprawczego: 8.

Klasa I b.

Stopień celujący: 1. Kromb Marcin. 2. Nazarkiewicz Jan. 3. Weissberg Leon. 4. Nazarkiewicz Ludwik. 5. Łuźnicki Leonidas. Stopień pierwszy: 6. Parnass Józef. 7. Sperber Jakób. 8. Skibniewski Zygmunt. 9. Szczyrski Władysław. 10. Preis Berl. 11. Wszelaczyński Szczepan. 12. Winter Juliusz. 13. Szymański Franciszek. 14. Szkirpan Mikołaj. 15. Mises Izrael. 16. Niedzielski Józef. 17. Bilwin Witold. 18. Ochocki Roman. 19. Lesiecki Piotr. 20. Münz Lazarus. 21. Tumin Józef. 22. Silber Simche. 23. Szalaj

Stanisław. 24. Jasser Dawid. 25. Scharf Izak. 26. Studzieniecki Józef. 27. Czapliński Józef. 28. Stefanicki Marcin. 29. Wojtoń Władysław. 30. Roth Salomon. 31. Tracz Mikołaj. 32. Stachiewicz Stanisław. 33. Piotrowski Waleryan. 34. Schwarzberg Mendel. 35. Szczepanowski Jan. 36. Steszyn Jan. 37. Popiel Mieczysław. 38. Sagański Stanisław. 39. Wołyniec Michał. 40. Berger Leib. 41. Monies Bendie. 42. Streit Karol. 42. Sadliński Adam. Stopień drugi: otrzymał 1 uczeń. Stopień trzeci: 6. Do egzaminu poprawczego przyznaczono: 9.

Klasa II a.

Stopień celujący: 1. Brówka Michał. 2. Beerenblum Naftali. 3. Hochmann Hune. 4. Moskwa Franciszek. 5. Beerenblum Marek. Stopień pierwszy: 6. Beigel Wolf. 7. Czerniawski Jan. 8. Korolik Tomasz. 9. Dobrowolski Aleksander. 10. Grünfeld Izrael. 11. Horodyski Leon. 12. Hoszowski Bronisław. 13. Bundyk Adolf. 14. Krel Aba. 15. Landau Julian. 16. Knauer Adam. 17. Fuchs Bernard. 18. Eckhardt Zeno. 19. Dąbrowski Teofil. 20. Feuerstein Marek. 21. Auerhahn Szymon. 22. Kłym Jędrzej. 23. Kowalski Andrzej. 24. Barna Filip. 25. Landau Aron. 26. Katz Rudolf. 27. Ochsenhorn Herman. 28. Axelrad Phoebus. 29. Abler Michał. 30. Rad Bronisław. Stopień drugi: otrzymało 3 uczniów. Stopień trzeci: 5. Do egzaminu poprawczego przyznaczono 8.

Klasa II b.

Stopień celujący: 1. Czerwiński Karol. 2. Sadowski Włodzimierz. Stopień pierwszy: 3. Werner Wilhelm. 4. Towarnicki Marcin. 5. Weinsaft Dawid. 6. Rozdolski Epifaniusz. 7. Wagschal Herman. 8. Türkel Samuel. 9. Zakrzewski Józef. 10. Zipper Gustaw. 11. Steinhard Izydor. 12. Studziński Cyryl. 13. Plaskier Ozyasz. 14. Stromwasser Salomon. 15. Towarnicki Jan. 16. Frisch Juda. 17. Swistun Eugeniusz. 18. Schiffermann Hirsch. 19. Orobkiewicz Jan. 20. Rotter Gabryel. 21. Brenholz Filip. 22. Wahrhaftig Max. 23. Puntschert Jan. 24. Tyszkowski Zygmunt. 25. Rejterewski Jan. 26. Schmidt Emil. 27. Kopyt Józef. Stopień trzeci: otrzymało 3. Do egzaminu poprawczego przyznaczono 10.

Klasa III a.

Stopień celujący: 1. Nussbrecher Leib. 2. Kopytczak Włodzimierz. 3. Mochnacki Włodzimierz. Stopień pierwszy: 4. Eisenberg Karol. 5. Feiles Karol. 6. Kulaszka Julian. 7. Frantz Henryk. 8. Katz Józef. 9. Wiśniowski Felix. 10. Kiweluk Jan. 11. Biłous Mikołaj. 12. Epstein Mojżesz. 13. Gelbard Jakób. 14. Jawetz Leib. 15. Curkowski Jan. 16. Chojecki Kazimierz. 17. Dniestrzański Mieczysław. 18. Dolnicki Alexander. 19. Fruchtman Chune. 20. Buczkowski Józef. 21. Hochhaus Leile. 22. Schmidt Józef. 23. Ujejski Stanisław. 24. Rosen Filip. 25. Belemer Selig. 26. Łohyński Roman. 27. Pakosz Marjan. 28. Czeżowski Jan. 29. Chruszczewski Stanisław. Stopień trzeci otrzymało 2. Do egzaminu poprawczego przyznaczono 10.

Klasa III b.

Stopień celujący: 1. Stesłowicz Władysław. 2. Wacek Marjan. 3. Nawrocki Jan. 4. Harmacij Jan. 5. Augenblick Izydor. Stopień pierwszy: 6. Serkowski Józef. 7. Żurowski Marjan. 8. Orosz Władysław. 9. Sadowski Mikołaj. 10. Felberbaum Józef. 11. Kopczyński Jan. 12. Metall Herman. 13. Mohilowski Piotr. 14. Jampoler Salomon. 15. Szpytko Ignacy. 16. Korduba Mikołaj. 17. Zawistowski Franciszek. 18. Szamota Emil. 19. Marbach Jakób. 20. Lille Ozyasz. 21. Jasiński Michał. 22. Teitelbaum Jakób. 23. Onyszkiewicz Jerzy. 24. Promiński Kazmierz. 25. Potocki Tadeusz. 26. Freudmann Henryk. 27. Zakrzewski Tomasz. 28. Mantel Teodor. 29. Lewicki Julian. 30. Fedorowicz Alexander. 31. Willner Samuel. 32. Teuber Adolf. 33. Stromwasser Bertisch. Stopień trzeci otrzymał 1 uczeń. Do egzaminu poprawczego przyznaczono: 5.

Klasa IV a.

Stopień celujący: 1. Sternklar Leon. 2. Fischer Adolf. 3. Barącz Jan. 4. Auerbach Szymon. 5. Dobrowolski Stanisław. 6. Rosenfeld Zygmunt. 7. Malicki Józef. 8. Tyszkowski Stanisław. 9. Zawistowski Józef. 10. Dankner Michał. 11. Parnass Emanuel.

12. Harasymów Antoni. 13. Cichulski Witold. 14. Unsing Gustaw. 15. Brand Leon. 16. Sochacki Włodzimierz. 17. Czubaty Onufry. 18. Poznański Melecj. 19. Jaskulak Teodor. 20. Rosenberg Ludwik. 21. Margulies Samuel. 22. Horowitz Bernard. Stopień trzeci otrzymał 1 uczeń. Do egzaminu poprawszego przyznaczono 2.

Klasa IV b.

Stopień celujący: 1. Wróblewski Józef. 2. Żobków Michał. 3. Gałkiewicz Felix. 4. Szajnowski Stanisław. 5. Königsberg Jakob. 6. Morgenroth Szymon. Stopień pierwszy: 7. Rosen Joachim. 8. Lubowicz Michał. 9. Krupański Marjan. 10. Garfein Salomon. 11. Kowalski Antoni. 12. Blumenfeld Alexander. 13. Zarzycki Orest. 14. Swiczar Hilary. 15. Marak Jan. 16. Hilberg Juliusz. 17. Finkelstein Izak. 18. Springwald Stanisław. 19. Lewicki Antoni. 20. Bołoboński Józef. 21. Koprowski Antoni. 22. Altmann Schmerl. 23. Finkelstein Abraham. 24. Pelc Jan. 25. Schaffel Markus. 26. Lewicki Emil. Stopień trzeci otrzymało 2. Do egzaminu poprawczego przyznaczono 9.

Klasa V.

Stopień celujący: 1. Cebrowski Wiktor. 2. Zimmermann Saul. 3. Münz Ozyasz. Stopień pierwszy: 4. Dawidowski Maryan. 5. Strzelbicki Antoni. 6. Kofler Herman. 7. Czeżowski Kaźmierz. 8. Szankowski Włodzimierz. 9. Załużny Leon. 10. Zimmermann Natan. 11. Turski Ferdynand. 12. Lisikiewicz Kaźmierz. 13. Pragłowski Józef. 14. Keller Rajmund. 15. Wakuliński Dyonizy. 16. Kierski Kaźmierz. 17. Lercher Ludwik. 18. Ostafilski Stanisław. 19. Ingwer Izidor. 20. Sýgall Abraham. 21. Hordziejewski Porfiry. 22. Katz Wilhelm. 23. Gawacki Emil. 24. Beerenblum Natan. 25. Gold Józef. 26. Baczyński Eustachy. 27. Sennensieb Markus. 28. Lewicki Leon. Do egzaminu poprawczego przyznaczono 14.

Klasa VI.

Stopień celujący: 1. Blaustein Salomon. 2. Zdziarski Władysław. 3. Safier Józef. 4. Dawczyński Michał. Stopień pierwszy;

... 5. Królikowski
... 7. Mićkowski
... 8. Tyszkowski Władysław. 9. Anastazyjewski Mi-
kołaj. 10. Lityński Kaźmierz. 11. Dereniowski Bolesław. 12. Czu-
baty Józef. 13. Pineles Salomon. 14. Jakubowski Wiktor. 15. Stu-
dziński Michał. 16. Rosenzweig Arnold. 17. Baczyński Kornel.
18. Parnass Max. 19. Baczyński Leon. 20. Drozdowski Stanisław.
21. Kunicki Apolinary. 22. Kopczyński Grzegorz. 23. Paszkowski
Władysław. 24. Fedorowicz Leon. 25. Reiss Mojżesz. Stopień
trzeci otrzymał 1 uczeń. Do egzaminu poprawczego przyzna-
czono: 6.

Klasa VIII.

Stopień celujący: 1. Krzysztofowicz Jan. 2. Czajkowski Fili-
bert. 3. Parnass Salomon. Stopień pierwszy: 4. Geciów Onufry.
5. Pakosz Tadeusz. 6. Niebieszczański Piotr. 7. Piątkiewicz Kaź-
mierz. 8. Fischer Abraham. 9. Morgenroth Maurycy. 10. Kry-
nicki Bogdan. 11. Tennenbaum Ludwig. 12. Lewicki Michał.
13. Marienberg Dawid. 14. Celewicz Aleksander. 15. Sielecki Adam.
16. Kicki Tytus. 17. Demant Salomon. 18. Jan hr. Koziebrodzki.
19. Sołtys Tadeusz. 20. Roniger Maurycy. 21. Zarychta Antoni.
22. Lewartowski Michał br. 23. Pokrzywnicki Włodzimierz. 24. Za-
hajko Leon. 25. Szmidt Jan. 26. Philipp Kornel. Stopień drugi:
otrzymało 2. Do egzaminu poprawczego przyznaczono: 4.

